ALp 2828 X
Lapelis
LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA
THIS PAPER WAS MAILED THURSDAY, July 6, 1989.
Alp (28) 2828

Nepriklausoma Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 27 (28–29) (49–tieji metai) 1989 m. LIEPOS–JULY 6 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366–6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

h.n.

SANKCIJOS PRIEŠ KINIJĄ

NEW YORK TIMES reporteris iš Madrido praneša, kad 12 valstybių, kurios sudaro Europos Bendruomenę, nutarė imtis griežtesnių sankcijų prieš Raudonosios Kinijos žudikiškąją politiką. Pirmiausia bus atšauktas bet koks karinis bendravimas ir ginklų pardavimas. Visi aukštesnio diplomatinio korpuso kontaktai bus nutraukti. Taip pat neribotam laikui bus atidėtas bet koks planavimas ir vykdymas naujų projektų, skirtų komunistinei Kinijai. Kinijos Liaudies respublikos piliečiams, kurie studijuoja Europoje, vizos nebus pratęsiamos.

NORVEGIJA PROTESTUOJA

Norvegija pakartotinai reikalavo, kad Sovietų Sąjunga praneštų tuč tuojau apie bet kokią, branduoliniais ginklais ginkluoto povandeninio arba kitokio sovietų karo laivo, katastrofą. Iki šiol Sovietų Sąjunga ne tiktai nieko nepranešdavo, arba labai pavėluotai, bet bandydavo nuslėpti įvykusias nelaimes tvirtindami, kad jokia nelaimė neįvyko. Taip pat ir apie paskutinę nelaimę - sprogimą sovietiniame povandeniniame laive, Norvegija sužinojo tiktai po aštuonių valandų.

Norvegijos užsienių reikalų ministeris Thorwald Stoltenberg'as pareiškė spaudai, kad tokia situacija yra neįmanoma ir apkaltino Sovietų Sąjungą tarptautinių įsipareigojimų bei nuostatų nesilaikymu. Ta pat proga jisai Sovietų Sąjungai patarė pagrieztinti ir sustiprinti povandeninių laivų priežiūrą, kol neįvyko daug rimtesnė katastrofa.

Sovietų admirolo Vladimir'o Černavin'o užtikrinimai, kad "branduoliniai ginklai laivuose yra saugūs ir sprogimo nepaliesti" Norvegijos vyriausybės nepatenkino.

Apie paskutiniąsias tris avarijas nebuvo suteikta pakankamai informacijų, ir nepakankamai greitai. Tos avarijos įvyksta prie Norvegijos krantų, apie kuriuos nuolat šnipinėdami plaukioja įvairūs sovietų karo laivai, ypač povandeniniai, varomi branduoline atomine energija.

BRITŲ-SOVIETŲ SUTARTIS

AP žinių agentūra praneša iš Maskvos, kad Didžiosios Britanijos ir Sovietų Sąjungos valdžios pareigūnai pasirašė sutartį dėl erdvių tyrinėjimo skrydžių erdvėlaiviais. Du britų astronautai skris kartu su sovietų kosmonautais į aplink žemę skriejančią erdvių stotį MIR. Tasai skrydis jau pavadintas JUNO vardu ir bus įvykdytas 1991 metais. Finansai šiam projektui bus gauti iš britų privačių šaltinių.

ŠAUDĖ, NES PRITRŪKO AŠARINIŲ DUJŲ...

Komunistinės Kinijos premjeras Li Peng pasakė Amerikos kiniečių delegacijai, kad buvo šaudoma kulkomis į demonstrantus už demokratiją tiktai staiga pritrūkus ašarinių dujų. Nebuvo ir vandens švirkštams, ir guminių kulkų.

Tokio žiauraus ir ciniško aiškinimo galima buvo sulaukti tiktai iš sustabarėjusių komunizmo fanatikų. Jeigu jie tiki tokiu "paaiškinimu" pasiteisinsią prieš pasaulį ir savo žmones, tai jie yra arba psichiniai ligonys, arba jų smegenys sukalkėjo iki tokio laipsnio, jog jie nebežino ką daro ar sako.

Daniel Wong, kiniečių kilmės amerikietis, buvęs vieno Kalifornijos miesto burmistras ir tos ekskursijos vadovas, spaudos atstovams JAV dar pridūrė tokį Li Peng deimančiuką: girdi, kareiviai nenorėję į žmones šaudyti, nenorėję kraujo pralieti, bet norėję tiktai taikos...

Taigi, vardan taikaus sugyvenimo, tūkstančius savo jaunimo paprasčiausiai sulikvidavo. Kaip žinia, negyvieji nepavojingi. Tą išmintį buvo pasakęs savo laiku ir draugas Džiugašvili's- Stalinas.

HONG KONG'O GYVENTOJAI NENORI PRISIJUNGTI PRIE KINIJOS

Š.m. liepos 2 d. tūkstančiai Hong Kong'o gyventojų piktais šūkiais nuolat pertraukinėjo į šią buvusią britų koloniją atvykusį Didžiosios Britanijos užsienių reikalų ministerį Geoffrey Howe, kai jis kreipėsi į susirinkusią minią honkongiečių. Jie protestavo britų planuojamą Hong Kong'o perdavimą komunistinei Kinijos respublikai po septynerių metų. Girdėjosi šauksmai: "Gėda, Britanija, gėda!", "Teisybės!" ir "Gėda, gėda!".

"Atiduoti beveik šešis milijonus žmonių, prieš jų norą, komunistiniam režimui, kuris praeitą mėnesį žudė savo jaunimą, yra niekinga ir negarbinga!" - pasakė vienas iš 10,000 demonstrantų.

Howe kelionė, anot Britanijos vyriausybės, yra skirta susipažinti su padėtimi. Buvo kalbama, kad Britanija, protestuodama prieš nežmonišką senojo režimo šalininkų elgesį sostinėje, gali Hong Kong'o perdavimą atidėti arba ir visai atšaukti. Komunistinė Kinija, norėdama užbėgti už akių tokiai galimybei, buvo netgi išreiškusi viešą savo pasipiktinimą dėlei tokio galimo žodžio nesilaikymo.

MIRĖ GROMYKO

Dvidešimt aštuonerius metus ištarnavęs S.S.R. Užsienio reikalų žinyboje, Andrej Gromyko mirė š.m. liepos mėn. 2 dieną Maskvoje, 79 metų amžiaus.

Pastaruoju metu jis jokių pareigų neturėjo. Jo būta vikraus ir sumanaus politiko, nes jis sugebėjo išsilaikyti savo poste Stalino, ir po visų jį sekusių diktatorių, laikotarpyje. Tik Gorbačiov'as jį iš aktyvios užsienių reikalų ministerio tarnybos atleido, paskirdamas į grynai reprezentatyvinį prezidento postą. Vėliau jį ir iš šių pareigų pašalino. Gromyko Vakaruose buvo žinomas Mr. NIET pravarde, nes jis niekad nesišypsojo ir visados griežtai vykdė sovietų politiką, kuri tuomet būdavo beveik visados priešinga laisvojo pasaulio nuomonei.

REIKALAUJA KNYGOS APIE GULAGĄ

Reuterio žinių agentūra praneša iš Maskvos apie Sovietų Sąjungos Rašytojų Profesinės sąjungos reikalavimą atspausdinti Nobelio premijos laureato, rusų rašytojo Aleksandro Solženicino, šiuo metu gyvenančio egzilyje Vermonto valstijoje, JAV, garsųjį romaną apie sovietų vergų stovyklas GULAG ARCHIPELAGO.

Solženicinas buvo 1974 metais suimtas, po to kai Vakarų pasaulyje pasirodė minėtasai romanas. Po suėmimo jis buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos į užsienį ir apsigyveno JAV. Dabar rašytojas yra sulaukęs 70-ties metų amžiaus.

IŠKILMINGAI ATŠVĘSTA KANADOS DIENA

Visoje Kanadoje buvo iškilmingai paminėta LIEPOS PIRMOJI, anksčiau vadinta Dominion Day, o dabar CANADA DAY. Daugelyje vietovių minėjimas tęsėsi net tris dienas. Jo metu vyko fejerverkai, paradai, koncertai, šokiai ir t.t. Montrealyje taip pat Kanados Diena buvo labai iškilmingai apvaikščiota. Parade dalyvavo daugelio įvairių kitų tautybių kanadiečių, atvykusių į šį kraštą prieš kelis arba keliolika metų.

KEISTA KOALICIJA

Naująją Graikijos vyriausybę sudarė Konservatorių ir Komunistų partijų atstovai. Konservatorius ministeris pirmininkas Tzannia Tzanetakis, Naujosios Demokratijos partijos (taip vadinasi jo konservatorių partija) lyderis, bus taip pat ir užsienių reikalų ministeriu, o komunistai gavo du svarbius kabineto postus - vidaus reikalų ir teisingumo. Politiniai komentatoriai pranašauja šiai vyriausybei neilgą amžių.

****

VISIEMS MŪSŲ BENDRADARBIAMS, RĖMĖJAMS IR SKAITYTOJAMS LINKIME MALONIŲ IR ĮDOMIŲ ATOSTOGŲ! Kitas "NL" numeris pasirodys rugpjūčio mėn. 9 d.

"NL"

****

KREIPIMASIS Į VISUS MŪSŲ IŠEIVIJOS LIETUVIUS

Lietuvoje atliekamas labai svarbus darbas. **Speciali komisija, veikianti prie Lietuvos Mokslų Akademijos, renka duomenis apie Sibiro tremtyje, kalėjimuose ir lageriuose be kaltės atsidūrusius Lietuvos gyventojus ir apie tuos, kurie tame genocido pragare mirė arba buvo nužudyti.**

Komisija iš įvairių Lietuvos vietų jau gavo dešimtis tūkstančių laiškų, kurių visuma tiesiog stulbina savo unikalumu. Pavieniai laiškai gaunami ir iš Amerikos bei Kanados. Visa tai yra neįkainojamas turtas Lietuvos okupacijos istorijai ir mūsų tautos kankinių atminimo įamžinimui.

Renkami duomenys ir apie tų nusikaltimų vykdytojus. Sudarytoji vyriausybinė komisija tiems nusikaltimams tirti jau iškėlė eilę baudžiamųjų bylų.

Ar mes galime pasilikti abejingi tokiame svarbiame reikale? Išeivijoje nėra nei vieno lietuvio, kuris savo turimomis žiniomis negalėtų praturtinti šį mūsų tautos tragiškos lemties archyvą. Pagaliau, padaryti įrašą į tuos Lietuvos istorijos puslapius yra **kiekvieno mūsų pareiga,** nes ten "liaudies priešais" buvo laikomi ir tie, kurių gimines ir draugus karo sūkuriai nubloškė į Vakarus.

Visi kviečiami susikaupti ir atsakyti į sekančius anketos klausimus apie jums žinomas okupacijos ir teroro aukas:

1. Pavardė, vardas, tėvo vardas.
2. Gimimo metai ir vieta.
3. Socialinė padėtis iki trėmimo, arešto.
4. Iš kur ištremtas. Kur suimtas?
5. Kada ištremtas, suimtas?
6. Ištrėmimo, įkalinimo vietos.
7. Ar palaikė ryšius su Lietuva?
8. Kada į Lietuvą sugrįžo ir iš kur?
9. Ar buvo trukdymų sugrįžimui, darbo ir buto gavimui?
10. Mirimo data ir vieta.
11. Jeigu reabilituotas, tai kada?
12. Kitos žinios, kurias norėtumėte pateikti.

Anketiniai duomenys kiekvienam asmeniui užpildomi atskirai. Nurodykite ir savo adresą.

Laiškus su atsakymais į šios anketos klausimus siųskite sekančiais adresais: **Dr. Mečys Laurinkus. MA Sociologijos ir teisės institutas. 232600 Vilnius, Mičiurino gt. 1/46;** arba: **Dr. V. Skuodis, Lithuanian Research and Studies Center. 56-th St. and Claremont Ave., Chicago. IL 60636.**

Siųsdami laiškus į Lietuvą, **jų kopijas atsiųskite ir į Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą.**

Šiame svarbiame reikale kviečiami parodyti pavyzdį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės bei jos kraštų valdybos ir įvairios kitos išeivijos lietuvių organizacijos.

Vytautas Skuodis,
LTSC mokslinis bendradarbis

1989 m. birželio mėn. 14 d.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

MASKVOS MUITINĖ SAUVALIAUJA

Maskvos aerodrome muitinėje buvo konfiskuota iš Vakarų vežama literatūra:

1) š.m.balandžio mėn. į Latviją iš Toronto grįžtantiems 6-iems Latvijos Liaudies Fronto atstovams;

2) š.m. gegužės mėn. į JAV iš VILNIAUS grįžtantiems skautų vadovams, jų tarpe kun. A. Saulaičiui. Jam buvo pasakyta, kad į Vakarus leidžiama išsivežti t i k t a i M a s k v o j e spausdintus leidinius. Iš kitų respublikų negalima, nes tai antitarybinė propaganda;

3) iš JAV į VILNIŲ GRĮŽTANČIAM Emanueliui Zingeriui, Lietuvos Sąjūdžio nariui, Lietuvos Žydų Kultūros Draugijos pirmininkui. Jį š.m. gegužės mėn. 15 d. užlaikė Maskvos aserodrome 4 valandas. Iš jo atimta literatūra, skirta Sąjūdžio Žaliesiems ir Žydų Draugijai. E. Zingeris pareiškė oficialų protestą dėl Žmogaus Teisių pažeidimo ir įžeidimo.

• ANGLIJOS laivas, plaukęs į **Klaipėdos uostą,** iškėlė Lietuvos trispalvę vėliavą, bet uosto tarnyba užprotestavo ir pareikalavo kad būtų iškelta Sovietų Sąjungos vėliava. Teko pakeisti vėliavas.

• Š.m. birželio mėn. 11 dieną Vilniuje, Vingio Parke minia su gėlėmis ir plojimais pasitiko Lietuvos delegatus, sugrįžusius iš Maskvos, kur vyko deputatų suvažiavimas.

/nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS : (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co. , 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – $ 22.00
Rėmėjo – $ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRANEŠA ALTA

PABALTIJO LAISVĖS DIENOS MINĖJIMAS WASHINGTON'E

Washington'e, Senato (Russell) rūmuose, š.m. birželio mėn. 14 d. įvyko PABALTIJO LAISVĖS DIENOS minėjimas, kurį pravedė Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto (JBANC) pirm. prof.dr. Jonas Genys. Pasveikinęs susirinkusius, jis pakvietė AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS atstovą K. Oksą, vietoj negalėjusio dalyvauti JBANC prez. G. Lazausko, Latvių atstovą A. Pavlovskį ir estų atstovą Simonson, kurie dalyviams išryškino šios dienos prasmę. Buvo pasidžiaugta JAV Prezidento tos dienos paskelbta proklamacija. Susikaupimo valandėle **pagerbtas atminimas deportuotųjų ir Sibire mirusiųjų.**

Simboliškai pagerbiant Pabaltijo tautas, siekiančias nepriklausomybės, Nepriklausomų Pabaltijo valstybių atstovams įteiktos gėlės: Lietuvos atstovui St.Lozoraičiui (įteikė Vyga Kaufmanaitė ir K. Oksas), Latvijos Kreicbergui (įteike Amerikos Latvių Sąjungos atst. Marisa Kalmonis ir A. Pavlovskis), ir estų Jaksonui (įteikė Estų Spaudos atstovė Kaja Rikken ir Simonson). Diplomatijos atstovai dėkodami reiškė laisvės viltis.

Dr. J. Genys supažindino su iškilmėse dalyvaujančiais Jungtinių Pabaltiečių Komiteto nariais. Dalyviams pristatyti ir iškilmėse dalyvavę disidentai - estų **Parek, latvių - dr.Vidins** ir **Gunars Freimanis.**

Taipgi buvo iššaukti dalyvavusieji senatoriai Donald Riegle ir Carl Levin bei kongresmanai Don Ritter ir Frank Annunzio. Ginta Palubinskaitė, Asta Banionytė įsijungė į supažindinimą su atvykstančiais senatoriais, kongresmenais, valdžios atstovais, kurie trumpose kalbose reiškė šiltą prielankumą pabaltiečiams. Supažindinta ir su kitais įžymesniais tos Pabaltiečių Laisvės Dienos minėjimo dalyviais.

Savo kalboje dr. J. Genys pažymėjo, kad anksčiau panašiuose minėjimose Amerikos Pabaltiečių Komitetas įteikdavo žymenis pasižymėjusiems Pabaltijo kraštų laisvės gynėjams. Šiais metais buvo nusistatyta pareikšti ypatingą pagarbą Lietuvos, Latvijos, Estijos žmonėms, kurie, rizikuodami susilaukti kokių represijų, ryžosi pareikalauti laisvės jų tautoms, teisės naudoti savo tautines vėliavas, tautinius himnus giedoti, pareikalavo laisvės Bažnyčioms ir grąžinti šventoves, pareikalavo spaudos laisvės bei ekonominės nepriklausomybės. To reikalavo savo tūkstantiniuose mitinguose, ir Kremlius išgirdo jų balsą. Amerika tęsia inkorporacijos nepripažinimo politiką ir tai duoda pavergtiems gerų laisvės vilčių, sustiprina jų jėgas kovoje, kol jie pasieks nepriklausomybę.

Mes norime pabrėžti savo solidaruma su mūsų pavergtomis, laisvės siekiančiomis tautomis ir tą solidarumą išreiškiame simboliškai, įteikdami gėlių puokštes Pabaltijo diplomatinės tarnybos žmonėms, kurie atstovauja Pabaltijo tautoms.

Jeigu "glasnost" ką nors reiškia, tai ji turi reikšti, kad Lietuvai, Latvijai, Estijai turi būti grąžinta nepriklausomybė. Tą paremdamas, JAV Kongresas ir pasirūpino, kad būtų paskelbta Pabaltijo Laisvės Diena,- kalbėjo dr. J. Genys.

Pasibaigus oficialioms iškilmėms, įvyko bendros pabaltiečių vaišės su mūsų diplomatijos atstovais, su Kongreso ir valdžios žmonėmis.

Šį minėjimą suruošė Jungtinis Amerikiečių Pabaltiečių Komitetas ir Pabaltiečių Amerikiečių Laisvės Lyga.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

/.....atkelta iš 1 psl./

Tarpe kitų, pasakiusių kalbą delegatų, buvo ir **Mečys Laurinkus**, Sąjūdžio Tarybos narys, Lietuvos delegatas, dėstytojas Vilniaus Universitete, stalinizmo nusikaltimams tirti komisijos narys. Jis yra gimęs traukinyje, tėvus tremiant į Komijos sritį.

Jis kalbėjo:

"Demokratija, užgimusi Vidužemio jūros baseine, įsišaknijusi ir suklestėjusi Vakarų Europoje ir jau nebesugrąžinamai tapusi viso pasaulio likimu, dar kartą bando įsiveržti pro Kremliaus sienas. Gal tai paskutinis bandymas, paskutiniai mūšiai, po kurių bendrieji žmonių reikalai, demokratinės struktūros nusvers įtampą gimdantį chaosą, amorfiškumą, ambicijas ir imperinį pasipūtimą,- blogį,, kurie žmogų ir visuomenę veda į nuopolį.

...Blogis yra užkrečiamas ir plinta dideliu greičiu, gėris visada reikalauja individualių pastangų ir pasiaukojimo: Lietuva, tapusi blogio siautėjimo auka, dabar stovi kovos už demokratiją ir žmogiškumą pirmose eilėse. Ir kovojame mes žmonijos istorijoje žinomu, bet įtikinamu būdu. Jėga įtraukti į imperijos sudėtį, naikinti ir alinti, mes stengiames demokratiją atgaivinti ir įtvirtinti savo namuose, kovojame už nepriklausomą Lietuvos valstybę, už monopoliją Lietuvos reikalus tvarkyti Lietuvos piliečiams. Iš pirmo žvilgsnio lyg tai egoistinės pastangos, iš tikrųjų verčia apie savo garbę, orumą, statusą galvoti ir kitas respublikas.

Paklusni Dauguma

Tuo mes įsitikinome suvažiavime, nors jame ir dominavo agresyviai nusiteikusi paklusni dauguma. Nepriklausomų valstybių grūdas jau mestas, ir ne ant kelio. Kas atidžiai stebėjo suvažiavimo eigą, tas tikriausiai pastebėjo ir kitką, būtent - jog Lietuvos ateitis turi spręstis pačioje Lietuvoje. Lietuvos ateitis priklausys nuo mūsų pozicijos tvirtumo, kalbėjimo aiškumo, principingumo ir sugebėjimo laiku pasipriešinti.

Mūsų teises ginančių įstatymų leidimas - mūsų rankose ir delsti negalima. Daug kas priklausys ir nuo Jūsų, rinkėjai, pasitikėjimo. Leiskite mums patiems rinktis taktiką kovoje už Lietuvos nepriklausomybę. Mums yra reikalingas tik rezultatas".

XVII-TASIS BALTŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE OTTAWOJE

J.V. Danys

Jau **17 metų** iš eilės Ottawoje vyksta kasmet Baltiečių Vakaras. Šiais metais jis buvo surengtas birželio mėn. 21 d., Vakarų bloke Parlamento rūmuose. Vakare dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių, jų tarpe **3 Kabineto ministeriai: Joe Clark** - Užsienio Reikalų ministeris, **Michael Wilson** Finansų ministeris ir **Shirley Martin**- ministerė Santykiams su kitomis valstybėmis. Taip pat buvo atsilankę daugiau kaip 50 Parlamento narių ir senatorių. Buvo ambasadoriai ar jų atstovai iš 8 valstybių ir 3 aukšti pareigūnai iš Kanados Užsienio Reikalų ministerijos.

Po 1 valandą trukusio priėmimo, vakaras pradėtas Kanados Himnu.

Po Dešimties Metų

Oficialią Vakaro dalį pradėjo Finansų min. M. Wilson'as, kuris yra ir Baltiečių Vakaro Globos Komiteto ko-pirmininkas. Jis pareiškė, kad jis prisijungė prie šio Globos komiteto prieš 10 metų. Tada Pabaltijo valstybių reikalai turėjo labai mažai vilties, dabar, po 10 metų, ypač paskutiniais metais, matome pasikeitimų, kurie jau duoda daug daugiau vilčių baltiečių siekimams.

Ministeris Wilson'as pristatė ambasadorius ar jų atstovus iš Švedijos, Europos Ekonominės Bendruomenės, Anglijos, Suomijos, Austrijos, JAV, V. Vokietijos ir Australijos. Toliau jis pastebėjo, kad pirmą kartą Baltiečių Vakare dalyvauja **3 Nepriklausomybės kovotojai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos,** kas dar visai neseniai būtų buvę visai neįmanoma.

Pristatė ir aukštuosius pareigūnus iš Užsienio Reikalų ministerijos - gen. sekretorių Maclain ir gen. direktorių Rytų Europos valstybėms - Fairweather.

Kalba Užsienio Reikalų Ministeris

Savo ilgesnėje kalboje min. Joe Clark apžvelgė politinę padėtį Europoje ir Pabaltijo valstybėse, kiek tai jas liečia.

Pabaltijo valstybės de facto inkorporuotos į Sovietų Sąjungą, bet Kanada tos inkorporacijos de jure nepripažįsta. Laikantis nepripažinimo politikos, aukšti pareigūnai kaip ambasadoriai ir ministeriai, Pabaltijo kraštuose nesilanko. Pagal faktiną padėtį - ryšiai palaikomi neoficialiais pareigūnų vizitais. Kanada kreipia dėmesį į Žmogaus Teisių apsaugojimą ir kelia viešumon jų pažeidimus. MADRIDO KONFERENCIJOJE **1980 m.** Kanada pasiūlė daryti nuolatines Žmogaus Teisių konferencijas, kam Sovietų blokas labai priešinosi, bet vėliau pasiūlymas buvo priimtas ir Kanada surengė **I-ąją tokią konferenciją Ottawoje 1985 m. dideliu mastu, kurioje dalyvavo 35 Europos ir Amerikos valstybės.** Delegacijom vadovavo ambasadoriai ir ministeriai.

Tokios konferencijos dabar jau nuolatos vyksta ir šiuo metu viena iš jų vyko **Paryžiuje.**

Toliau min. J. Clark pastebėjo, kad Sovietų Sąjungoje, kaip ir Pabaltyje, yra teigiamų pasikeitimų dėl Žmogaus Teisių ir įvykę daug palengvėjimų. Nors demokratijos dar nėra ir atrodo, dar tolimas kelias iki jos, bet demokratizacija pastebima ir ministeris palankiai vertino tuos visus poreiškius.

Amerikietis Kalba Apie Pabaltijo Padėtį

Baltiečių Vakaruose Baltų Federacijos atstovas paprastai pasakydavo ilgesnę kalbą, pareikšdamas baltiečių pageidavimus bei padarydamas padėties apžvalgą. Šį kartą tokiai kalbai buvo pakviestas amerikietis William Hough jr. Jis padarė santraukinę apžvalgą ir Sovietų Sąjungoje per paskutinius metus ir pareiškė komentarus tarptautinės politikos atžvilgiu. Jis yra labai geras kalbėtojas ir sklandžiai per 15 minučių išdėstė savo temą. Jis yra parašęs prieš keletą metų doktoratą tema "BALTIJOS VALSTYBIŲ NELEGALUMAS TARPTAUTINĖJE TEISĖJE". Tai yra gera akademinė ir vertinga studija, kurią baltiečiai siuntinėja Amerikos ir Kanados įstaigoms. Šiaip Amerikos politiniame ar akademiniame gyvenime jis nėra pasireiškęs.

Bendrai, pereitų metų patyrimas rodo, kad Kanados vyriausybė daugiau kreipia dėmesio į Kanados piliečių baltiečių pareiškimus. Todėl paprastai kalbėtojai būdavo estas, latvis ar lietuvis. Abejotina, ar buvo verta šią tradiciją pakeisti, nes tai yra vienintelė metinė proga Kanados baltiečiams pareikšti s a v o pageidavimus Kanados valdžiai ir parlamentarams.

Koncertinė Dalis

Ją atliko latvis Arthur Ozolinš. Jis yra pasiekęs tarptautinio pianisto vardą ir koncertavęs Amerikos, Europos valstybėse ir Sovietų Sąjungoje. Pusės valandos koncerte paskambino 8 kūrinius- 2 latvių kompozitorių, 4 F.Chopin'o, Rachmaninov'o ir Villa-Lobos.

Kai koncertas vyko, po 3 valandų oficialių kalbų, vakarienės,- auditorijos dėmesys buvo sumažėjęs. Paprastai Baltiečių Vakaruose koncertinei programai buvo kviečiami visų trijų tautybių muzikai ar solistai, kuriu programoje dauguma budavo baltiečių kompozitorių kūriniai, tuo parodant tautinį muzikos charakterį. Ottawoje esant nuolatiniam simfoniniam orkestrui, parlamentarams yra daug progų pasiklausyti tarptautinės muzikos.

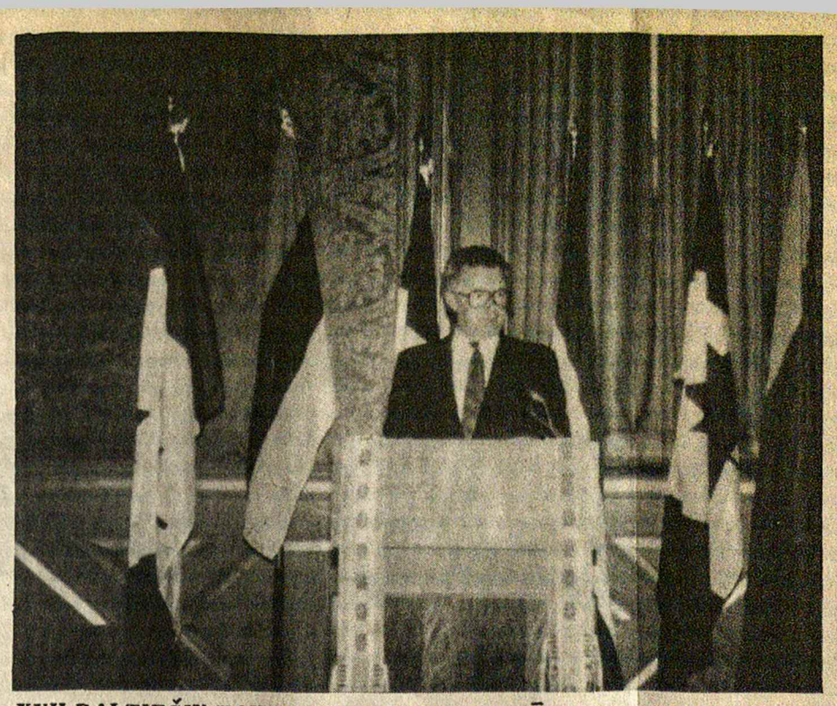

XVII BALTIEČIŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE OTTAWOJE 1989 VI.21 d. Kalba Kanados Užsienio reikalų ministeris Joe CLARK.
Nuotrauka J.V. Danio

Kitos Vakaro Dalys

Prieš pokylį invokaciją pasakė kun. Jonas Staškus iš Mississaugos, Estijos gen. garbės konsulas Ilmar Hensoo ilgesniame žodyje padėkojo min. Joe Clark už jo kalbą, taip pat atsilankiusiems parlamentarams už jų paramą, ypatingai Globos Komitetui.

Šiame Komitete dabar yra virš 40 Parlamento narių ir senatorių, buvusių ir esančių ministerių. Be tokio parlamentarų Globos Komiteto nebūtų galima surengti tokio vakaro.

Parlamento Rūmuose, Priėmimų salėje buvo išstatyta nuotraukų, iškarpų iš spaudos anglų kalba apie paskutiniuosius įvykius Pabaltyje. Tai buvo vietoje anksčiau rengiamų tautinės kultūros ir tautodailės parodėlių.

Pabaigoje adv. Joana Kuraitė-Lasienė, kuri paskutiniais dvejais metais yra Kanados Baltų Federacijos pirmininke, po bendros padėkos papasakojo apie atvykusius Pabaltijo laisvės kovotojus. Iš Estijos ir Latvijos buvo jųjų palyginamai neseniai susikūrusių Nepriklausomybės sąjūdžių, lyderiai. Jų siekimas labai panašus į Lietuvos Laisvės Lygos siekimus, kuri buvo daugiau kaip prieš 10 metų susikūrusi pogrindyje ir prieš metus išėjo viešumon.

Minimi Estijos ir Latvijos sąjūdžiai yra skirtingi nuo jų vadinamų populiarių liaudies frontų, kurie atitinka Lietuvos Sąjūdžiui.

Balys Gajauskas yra šiuo metu Helsinkio Grupės narys bei Tremtinių Klubo aktyvus veikėjas. Jis, atkalėjęs 37 metus lageriuose ir kalėjimuose, yra vienitelis taip ilgai kalintas kovotojas dėl Lietuvos laisvės ne tiktai Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. Virš 3 metus buvęs partizanu, suimtas Šiauliuose per susišaudymą ir tuojau nuteistas 25 metams lagerio bausme, kurią ir atsėdėjo. Išleistas, po 3 metų vėl nuteistas 10 metų sunkiojo režimo lagerio bausme, kuriame sąlygos daug sunkesnės ir žiauresnės, negu kalėjime. Gaila, kad jį pristatant, nebuvo pakankamai išryškinta jo įkalinimo priežastys ir rekordinis kalinimo laikas.

Baltų Vakaro organizavimas buvo vykdomas iš Toronto Baltų Federacijos, bet visus organizacinius darbus pačioje Ottawoje atliko sudarytas kiek didesnio masto komitetas, kuriam vadovavo Rita Rudaitytė, atlikusi didžiausius organizavimo darbus, Ligita Galdinš - latvių bendruomės atstovė ir Tiit Kouri - estų bendruomenės atstovas.

Vakaras praėjo labai sklandžiai. Vaišės buvo paruoštos Parlamento restorano, o skanumynų dalyje lietuviai parūpino raguolį.

Dėl atidėliojimų, salė buvo gauta tiktai birželio 21 dienai. Tai labai nepalankus mėnuo bet kokiems parengimams Parlamente, nes vyksta daug vietinių Parlamento parengimų. Pav., šį kartą vyko tuo pačiu laiku liberalų parengimas pagerbti John Turner'į.

Prieš 17 metų pradėti Baltijos Vakarai išsivystė į svarbų baltiečių bendruomenių ryšių palaikymą su Kanados valdžios atstovais, parlamentarais, senatoriais, ambasadoriais bei diplomatijos atstovais. Tai yra labai svarbu, nes duoda progos pareikšti mūsų pageidavimus ir padaryti daugiau ar mažiau įtakos mūsų reikalams.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

BE AUKŲ NEBUS DARBŲ!

NORINČIŲ DIRBTI YRA, BET ŠVIETIMAS, KULTŪRINĖ BEI POLITINĖ VEIKLA IR VISI KLB DARBAI NEĮMANOMI BE JŪSŲ AUKŲ.

Paremkite KLB Krašto valdybos visuomeninę-politinę veiklą.

Aukas siųsti ir čekius rašyti :

KLB Krašto valdyba,
1011 College St.,
Toronto, Ont., M6H 1A8

Pakvitavimai bus išduodami paaukojusiems $20.- ar daugiau metų bėgyje.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti siunčiu ——————

Vardas, pavardė——————————————

Adresas ——————————————————

——————————————————

LIEPOS 17-TĄJĄ PRISIMENAME DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDĮ PER ATLANTĄ

Tokie pašto ženklai buvo išleisti didvyrių lakūnų atminimui Nepriklausomoje Lietuvoje, jiems žuvus 1933 m. liepos mėn. 17 d.

XVII BALTIEČIŲ VAKARAS PARLAMENTO RUMUOSE OTTAWOJE, 1989.VI.21. Iš kairės: Juozas Krištolaitis iš Hamiltono, parlementarė Sheila Copps su dukrele iš Hamiltono, Liucija Skripkutė iš Hamiltono, Irena ir Balys Gajauskai iš Lietuvos. B. Gajauskas, 37 metus iškalėjęs už kovą dėl Lietuvos, išleistas aplankyti gimines Amerikoje.

Nuotrauka J.V. Danio.

PRANEŠA ELTA

/ Laida anglų kalboje /

THE SOVIET ARMY -- A SCHOOL OF "INHUMANITY"
Protests Against Abuse of Lithuanian Conscripts

The Soviet army has been the subject of mounting criticism from various Lithuanian groups. Many young Lithuanians serving in that army have been exposed to brutal abuse, humiliation, and "dehumanization." Some have lost their lives. Non-Russian conscripts, especially Balts, are often branded as "nationalists" and "fascists." Following are excerpts from several documents discussing the plight of young Lithuanians serving in the Soviet army.

Document No. 65 of the Lithuanian Helsinki Group on Mistreatment of Lithuanians Serving in the Soviet Army

(Addressed to the International Helsinki Federation)

... In quite a few instances young Lithuanians return to their native land (Lithuania) in coffins. On February 1, 1989, for instance, the corpse of soldier **Rimantas Nuosemas**, who had served in Petrozavodsk, was brought to Šiauliai. Rimantas is already the third man from Siauliai who could not withstand the oppressive customs and conditions prevailing the (Soviet) army.

In an increasing number of cases, young men refuse to give the military oath. Earlier it was **Robertas Grigas**, who went on to become a priest. Last year **Gintautas Naudžiūnas** from Kaunas followed his example....

Kestutis Jesiulevičius, born in Kudirkos Naumiestis, who was called to the army in May, 1988, refused to give the oath in protest against the Soviet army that occupied Lithuania in 1940. He was forced into the 17th psychoneurological section of the Kaliningrad military hospital, where he was injected with drugs that partly paralyzed his neck, hands and legs.... He was being transferred from one unit to another and incessant efforts were being made to compel him to give the oath. He went AWOL from his unit in Kaliningrad and is in hiding.

(**Vytautas Bogušis**, member of the Lithuanian Helsinki Group, informed the Lithuanian Information Center in Brooklyn that early in March Jesulevičius sought asylum with the chairman of the presidium of the LSSR Supreme Soviet, **Vytautas Astrauskas**, who called the militia or the KGB. Jesiulevičius was seized, taken to Kaliningrad, and will be tried for desertion. Later in March, Astrauskas was defeated by a Sajudis candidate in the elections to the Soviet "People's Congress".)

... Some Lithuanians, having completed their obligatory military service, return their military certificates.... About 1000 people in Lithuania are at present protesting military service in one way or another. Historians have already proven that the 1940 events in Lithuania were an occupation and an annexation under the veil of "joining" (the Soviet Union). Meanwhile, the international law and agreements do not allow the drafting of nationals of occupied countries into the army (of the occupying power). Also, according to the U.N. Universal Declaration on Human Rights, attention must be paid to religious convictions....

Therefore, we declare that the above-mentioned resolute protest actions are legitimate and cannot be met with persecution or by such means as taken against Jesiulevičius, in violation of human rights....

The present situation makes it imperative that national (army) units be created, in which the young people would do their military service in their native land....

MASS MEETING ON LITHUANIAN SOLDIERS IN SOVIET ARMY

Some 5,000 people attended a public rally on April 3, in Vilnius, which was organized by the initiative group of the Lithuanian Women's Association.

The speakers included members of Sajudis, a representative of the recently formed "officers' movement," and mothers whose sons perished while serving in the Soviet army in peacetime. Members of Lithuanian Communist government and of the War Commissariat were invited, but failed to attend. A speaker of the official "Peace Defense Committee" was whistled down when he began to serve the habitual propaganda line. Speakers representing minorities in Lithuania -- Jews, Russians and Ukrainians, spoke in favor of Lithuanians serving in Lithuania or in the Baltic military district. A representative of the "Young Lithuania" organization urged young Lithuanians not to serve in the occupation army, on the grounds of the Vienna convention, or to serve only in Lithuania's territory.

A resolution adopted at the meeting called for the publication of the Molotov-Ribbentrop Pact documents; the introduction of an alternative service for those who, because of their convictions, cannot use weapons; a parliamentary commission to investigate violations of army regulations, desertions, suicides, and deaths under mysterious circumstances. The resolution also asks that no punishment should be meted out to youths who refuse to serve outside Lithuania's territory or who have deserted because they were unable to stand the conditions in the army.

HITLERIO-STALINO PAKTO LENININĖS ŠAKNYS

"Kol mūsų politikai kalbės apie 'grįžimą prie Lenino' demokratizacijos prasme, tol mes neregėsime tikrai demokratiškos politikos. Kol mūsų istorikai vertina mūsų istoriją iš neginčijamų leninių pozicijų, tol mes neišvysim žmoniškai interpretuojamo ir suprantamo istorijos paveikslo". Taip Lietuvoje išeinančio kultūros žurnalo SIETYNAS 4-tame numeryje ("Lenino padėtas pamatas") tvirtina rašytojas Petras Dirgėla.

Nors ne Leninas prijungė nepriklausomas Pabaltijo valstybes prie Sovietų Sąjungos, rašo Dirgėla, tačiau jei ne Lenino padėtas pamatas, jų toks likimas nebūtų ištikęs. Leninas įkūrė "gryna ideologija" paremtą "elitinę partiją", kurios jėgaine jis padarė "valdžios centralizmą, komandinį vadovavimą, atvirą agresyvumą, pavadintą proletariniu internacionalizmu".

Dirgėla primena, kad "1919 m. socialistinei revoliucijai Lietuvoje pralaimėjus, Tarybų Rusija neišsižadėjo siekio įjungti Lietuvą į savosios federacijos sudėtį". 1920 VII.12 d. Maskvoje buvo pasirašyta Lietuvai "stulbinamai dosni" taikos sutartis su RTFSR, bet po dviejų dienų į lenkų evakuotą Vilnių įžengęs Raudonosios kavalerijos korpusas. Kai liepos 15 d. Lietuvos kariuomenė atžygiavo prie Vilniaus, korpuso vadas jos neįleido. Užtat Lietbelo KP CK nariai (Kapsukas, Angarietis, Cichovskis) mieste jau vykdė Maskvos direktyvas, "pagal kurias jie turėjo suorganizuoti Lietuvoje ginkluotą sukilimą, nuversti Lietuvos, kurios Tarybų Rusija tik prieš kelias dienas išsižadėjo amžiams, laikinąją vyriausybę". Taip ir būtų atsitikę jei Radonoji armija nebūtų buvusi atblokšta toli nuo Varšuvos. "Tokiomis aplinkybėmis į V. Kapsuko užklausimą, ar pradėti ginkluotą sukilimą Lietuvoje (VIII.19 dienos telegrama), V. Leninas VIII.20 dienos telegrama atsakė: 'Momentas dabar visiškai netinkamas...' Paskubom ruoštas ginkluotas sukilimas Lietuvoje buvo atidėtas".

"Visiškai tinkamas momentas" pasitaikė 1939-1940 metais, rašo Dirgėla. "Taigi, nėra jokio reikalo ieškoti 1939 metų slaptųjų protokolų. 1939 metais Vilnius grąžintas Lietuvai, 1940 metais Lietuvoje įkurta Tarybų valdžia pagal 1920.VII.12 dienos sutarties leninių scenarijų, kurį Stalinas 1926, 1934 ir 1939 metais gražiai suderino su Vokietijos interesais. Atsakomybė už šių sutarčių padarinius tenka iš esmės V. Lenino sukurtai partijai, jos politikos vykdymo metodologijai, išpuoselėtai po V. Lenino mirties iki neregėto cinizmo, iki visiško nežmoniškumo".

1989 m. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ LAUKO TENISO PIRMENYBĖS.

1989 m. ŠALFASS Individualinės lauko teniso pirmenybės įvyks 1989 m. rugpjūčio mėn. 19-20 d.d., HARVEY BARCUS TENNIS CENTER, **2655 East Outer Drive** (tarp Ryan Rd. ir Mound Rd.) **Farwell Field, Detroit, Mich. Tel.: (313)-876-0310.**

Kaip patekti? Iš I-75 paimti 8 MILE išvažiavimą ir važiuoti į rytus iki Ryan Rd., tada į pietus (dešinėn) iki EAST OUTER Dr., tada į rytus (kairėn) iki aikščių.

Varžybas vykdo ŠALFASS-gos Lauko Teniso Komitetas **Dr. A. Barauskas, pirm.**

Pradžia: rugpjūčio 19, šeštadienį, 9:00 AM. Registracija nuo 8:00 AM.

Programa: Vienetai - Vyrų A, Vyrų B, Vyrų Senjorų (virš 44 m.), Jaunių (žemiau 19 m.), Moterų, Mergaičių (žemiau 19 m.)

Dvejetai - Vyrų ir mišrūs.

Esant pakankamai žaidėjų, vyrų dvejetai gali būti vykdomi atskirai A ir B kl.

Klasifikacija - pagal žaidėjo amžių 1989 m. rugpj. 19 d.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių žaidėjams.

Dalyvių registracija - iki rugpj. 15 d. imtinai, šiuo adresu: **Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013. Telefonas: (313)-258-6535.**

Pavėluotą registraciją - praneškite telefonu.

Smulkios informacijos yra pranešamos visiems sporto klubams ir anksčiau dalyvavusiems žaidėjams.

Pasitaikius lietingam orui, yra galimybė varžybas vykdyti uždarose patalpose.

Visais varžybų reikalais prašome kreiptis į dr. A. Barauską arba Jurgį Šenbergą, kurio telefonas yra (313)-549-0586.

Šalfass Lauko Teniso Komiteto Centro Valdyba.

KTL procentai lieka tokie patys - 10.5%

Nedaug yra investacijų, kurių vertė kyla po to, kai jos nuperkamos.

Šiemet Kanados Taupymo Lakštų vertė pakilo. Ne vieną kartą. Du kartu.

Kuomet nuošimčiai bendrai pakilo praeitą žiemą, buvo pakelti ir Kanados Taupymo Lakštų nuošimčiai kovo mėn. 1 d. nuo 9.5% iki 10.5%. Tokie jie galiojo keturis mėnesius - iki birželio mėnesio pabaigos.

Finansų Ministeris pranešė, kad 10.5% bus pratęsta iki spalio mėn. 31 d. Tada tie nuošimčiai įsigalės naujai lakštų laidai.

"Dėl to KTL pasidarė populiariausiu investavimu - daugelyje atvejų vieninteliu - daugeliui kanadiečių"- sako Ted Krug, KTL organizacijos vardu.

"Labai svarbu, kad KTL nuošimčiai ir toliau galėtų konkuruoti su kitomis taupymo investacijomis ir užtikrinti, kad lakštų savininkai gautų tinkamą atpildą už investavimą.

"Jokia kita investacijų įstaiga Kanadoje neturi tokios rūšies apsaugojimo. Jokia kita investacija neduoda tokio saugumo ir lankstumo kartu.

KTL yra garantuojami federalinės vyriausybės ir gali būti išperkami bet kokią darbo dieną be baudos. Labai sunku būtų geriau ką pasiūlyti".

Kokiu būdu bus išmokamas priedinis nuošimtis, priklauso nuo lakšto rūšies:

Jeigu jūs turite "Regular Interest Bonds", padidintas nuošimtis bus pridedamas prie jūsų metinio procento, datuoto lapkričio mėn. 1 d., 1989 m. Jeigu yra "Compound Interest Bonds", padidintas nuošimtis augs ir bus pridedamas prie lakšto vertės, suėjus jo išpirkimo terminui.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

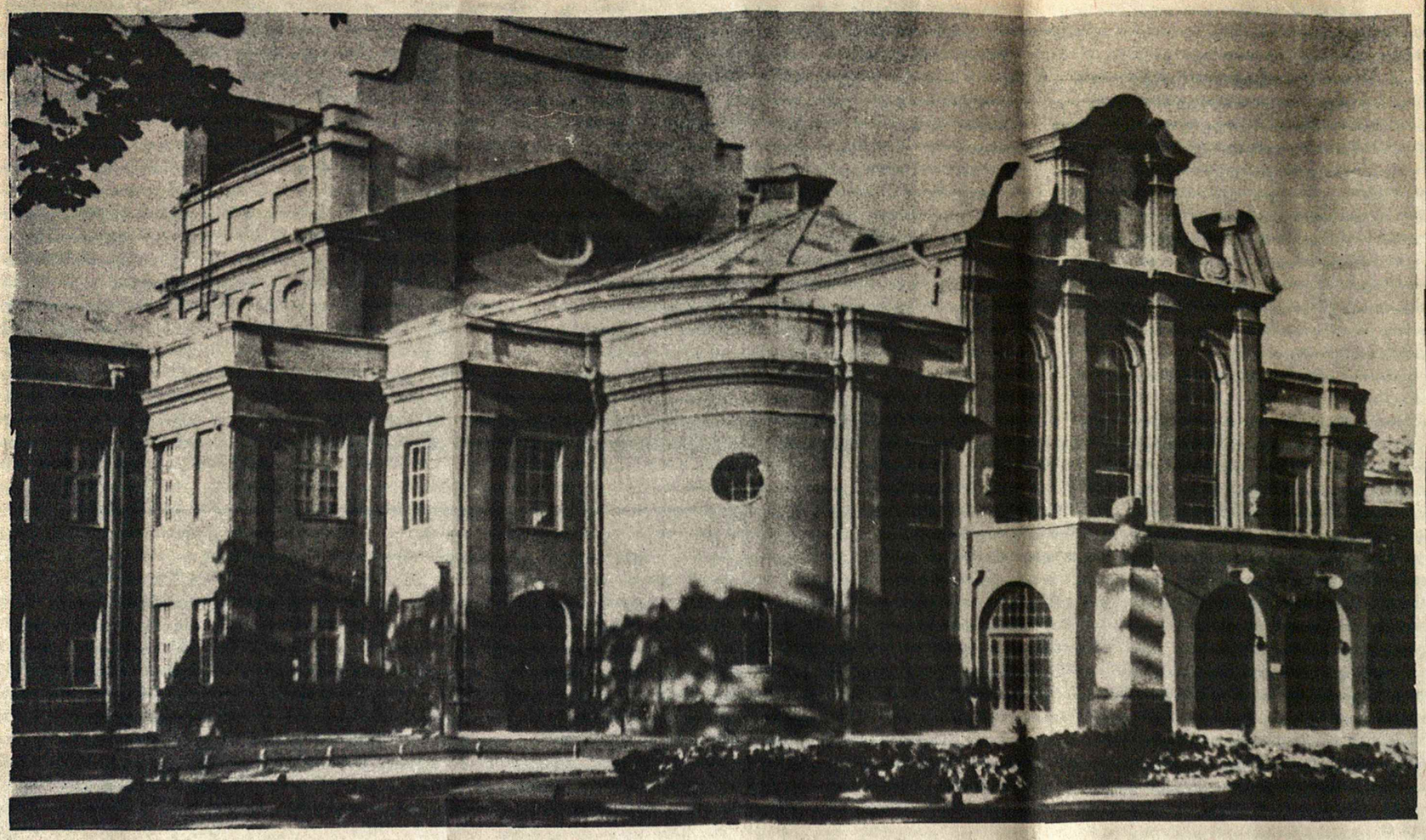

Lietuvos Valstybės Teatro rūmai Kaune, kur Nepriklausomybės metais veikė Opera, Baletas ir Dramos teatras.

HENRIKAS KAČINSKAS–

Tėvas — J. Grušo veikale "Tėvas"

IŠLEISTA AKTORIAUS HENRIKO KAČINSKO PLOKŠTELĖ

Lietuvos Dramos Teatro aktorius **H.Kačinskas** nuo Nepriklausomybės laikų iki pat mirties priverstinoje išeivijoje JAV, yra tampriai susijęs ir su lietuvių teatro nueitu keliu. Jis vaidino visose žymiose Lietuvos scenose, dirbo su visais žymiaisiais lietuviškos scenos ugdytojais ir formuotojais. Jo vaidybinė apimtis buvo labai plati. Personažai - sodžiaus ir salono, modernios buities ir "kostiuminių epochų," komedijos ir dramos; senius, jaunus vaikinus ir herojus. Su nedidelėmis išimtimis vaidino visame lietuviškame repertuare, su labai mažomis išimtimis, pradedant Maironiu, iki Sruogos imtinai, o išeivijoje A. Rūko "Bumbulyje ir Dundulyje" (Bubulis) Antano Škėmos veikale "Vienas Vakaras" ir J.Grušo-"Tėvas".

Didele jėga prasiveržė jo talentas ir verstiniuose veikaluose, parodęs gilų psichologinį įžvalgumą ir vis tobulinamą techniką. Pažymetini: Žulavskio "Sabatai Cevi"- sultonas; Shaekespear'o "Dvyliktoji Naktis" (Malvolio); Gogolio "Revizorius" (Chlestakovas); Pagnolio "Topazas", O'Neill'o "Marko Milijonai" (Kublajus); Ibseno "Nora" (Helmeris).

Aktorius Henrikas Kačinskas iškėlė ir puoselėjo kamerinio skaitymo meną. Tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje jis dalyvavo su beveik visų lietuvių klasikų rašytojų skaitiniais ir su eile naujųjų lietuvių rašytojų kūriniais.

Su K. D i n e i k a ir J. P e t r a u s k u jis sukūrė "Linksmųjų Brolių" estradinį skaitymo žanrą.

Nuo 1944 m. aktyviai reiškėsi lietuvių tremtinių-išeivių dramos kolektyvuose Vokietijoje, kurie tuomet veikė Augsburge, Detmolde. Atvykęs į JAV 1949 m., Bostone įsteigė dramos studiją, svarbiausius vaidmenis vaidino Bostono Dramos Sambūryje, teatrinę veiklą tęsė New Yorke, dažnai lankė įvairias lietuvių kolonijas su kamerinio skaitymo rečitaliais Amerikoje ir Kanadoje. Šalia visa to apie 20 metų režisavo į Lietuvą transliuojamą Amerikos Balso dailiosios literatūros programą ir pats joje dalyvavo.

Plokštelės aplanke leidėjai tarpe kita ko, rašo: "Teatrologo Jurgio Blekaičio žodžiais,- "didelio, daugiaspalvio talento ir aukštos kultūros aktorius Henrikas Kačinskas buvo drauge ir nuostabus žmogus,- taurus, humaniškas, reiklus sau ir pakantus kitiems. Jis įkūnijo visa, kas buvo geriausia ir gražiausia Nepriklausomos Lietuvos dramos teatre".

Henrikas Kačinskas buvo gimęs 1903 m. sausio mėn. 23 d. Raseinių apskr.,Viduklėje, muzikalioje šeimoje. 1922 m. įstojo į režisoriaus Antano Sutkaus dramos studiją ir ten besimokydamas, 1923-25 m. jau buvo Tautos Teatro ir satyrinio Vilkolakio Teatro aktoriumi. Nuo 1926 m. pradėjo dirbti Valstybiniame Teatre Kaune. Trejus metus lankė ir konservatoriją. Galutinai kūrybiškai susiformuoja Andriaus Olekos-Žilinsko ir Mykolo Čechovo teatrinėje vadovybėje. 2 metu dirbo Klaipėdos Teatre, 4 metus Vilniaus Dramos Teatre, kuriam tuomet vadovavo talentingas režisorius Romualdas Juknevičius.

Aktorius Henrikas Kačinskas mirė 1986 m. rugsėjo mėn. 28 d. Sunny Hills, Floridoje, JAV.

Plokštelė išleista 6 asmenų iniciatyva ir finansine parama: Aleksandros Gustaitienės, Antano Gustaičio, dr. Juozo Kazicko, Alfonso Petručio, Juozo Rasio ir Petro Viščinio. Tai buvo įmanoma padaryti, surinkus Henriko Kačinsko rečitalių įrašus juostelėse.

Plokštelės aplanką paruošė dail. Pranas Lapė, techninę priežiūrą atliko Romas Šležas.

I-oje pusėje aktorius Henrikas Kačinskas skaito: Maironio- Lietuva brangi, Vinco Krėvės - Milžinkapis, Balio Sruogos - Švitrigailos priesaika (iš "Milžino Paunksmė"), Kristijono Donelaičio - "Pavasario Linksmybės (iš "Metai"), Antano Miškinio - "Rudeniniame Palte", Antano Miškinio - "Miškas", Stasio Santvaro - "Nutolusi Pakrantė", Vinco Mykolaičio - Putino -"Rūpintojėlis", Balio Sruogos - Sapiegos monologas (iš "Kazimieras Sapiega");

II-oje pusėje- Bernardo Brazdžionio - "Artojų Malda", Juozo Kėkšto - "Motinai", Antano Baranausko - "Anykščių Šilelis", Maironio - "Ant Birutės Kalno", Balio Sruogos - Jogailos monologas(iš "Milžino Paunksmė"), Kazio Binkio - "Pavasaris", Henriko Radausko - "Vakaras", Oskaro Milašiaus - "Lietuva", Kazio Inčiūros - "Lietuvos Padangė".

Kaip gaila, kad pradėjus įsikurti šiame kontinente, daugelio svarbios veiklos nebuvo galima įrašyti, nufilmuoti ar bent nufotografuoti. Dabartinėje video - vaizdajuosčių gadynėje svarbias progas praleisti būtų nedovanotina.

Ši,aktoriaus Henriko Kačinsko plokštelė, kaip matome, buvo įmanoma sudaryti ir išleisti privačių teatralų ir to meno mėgėjų iniciatyva. O jeigu ne jie?

Romualdas Juknevičius
(1906 — 1963)

Hejermanso "Viltis" (1936). Rež. R. Juknevičius, dail. V. Palaima. Iš kairės: J Palubinskas, H. Kačinskas, Korsakas, J. Radzevičius, G. Jakavičiūtė.

Mūsų kultūrinės bei švietimo komisijos turėtų sudaryti sąrašą tokių leistinų plokštelių ar garsajuosčių, ar vaizdajuosčių ir panaudoti esamų fondų išteklius jų išleidimui.Tai irgi mūsų kultūros istorinė medžiaga ir jei dabar nepasirūpinsime, nežinome, ar ateityje kas nors turės tiek energijos ar susipratimo tai padaryti. Kuo ilgiau bus atidėta, - tuo sunkiau bus tai įvykdyti, nes aktualijos gal bus kitokios.

Taip pat būtų naudinga apdalinti mūsų Šeštadieninių Lituanistinių Mokyklų abiturientus ne tiktai knygomis, bet ir tokiomis kaip kad ir minima plokštele. Šiais laikais mūsų jaunimas mieliau klausosi garsajuosčių ar plokštelių, negu kad paima knygą į rankas. Taip pat tokios plokštelės galėtų būti vertingai panaudojamos pamokoms. Tiktai trūksta tokių tradicijų greitesnio įvedimo.

b.

Kudirka — K. Inčiūros veikale "Vincas Kudirka".

REŽISORIAI, SU KURIAIS DIRBO HENRIKAS KAČINSKAS:

Antanas Sutkus (1892 - 1968)

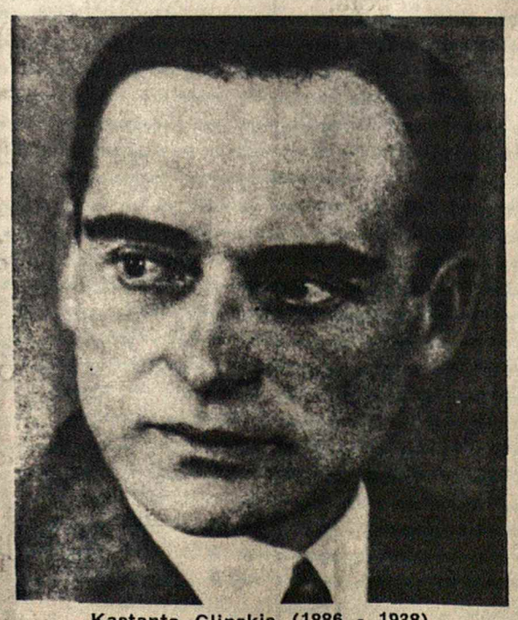

Kastanta Glinskis (1886 - 1938)

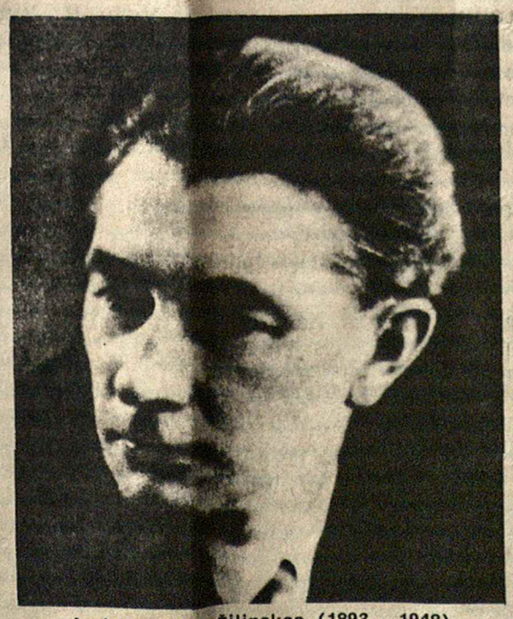

Andrius Oleka-Žilinskas (1893 - 1948)

Henrikas Kačinskas — Helmeris, Ibseno "Noroj", 1942 m., Vilniaus teatras.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI, PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NEGALI
Dr. Gv. Valančius

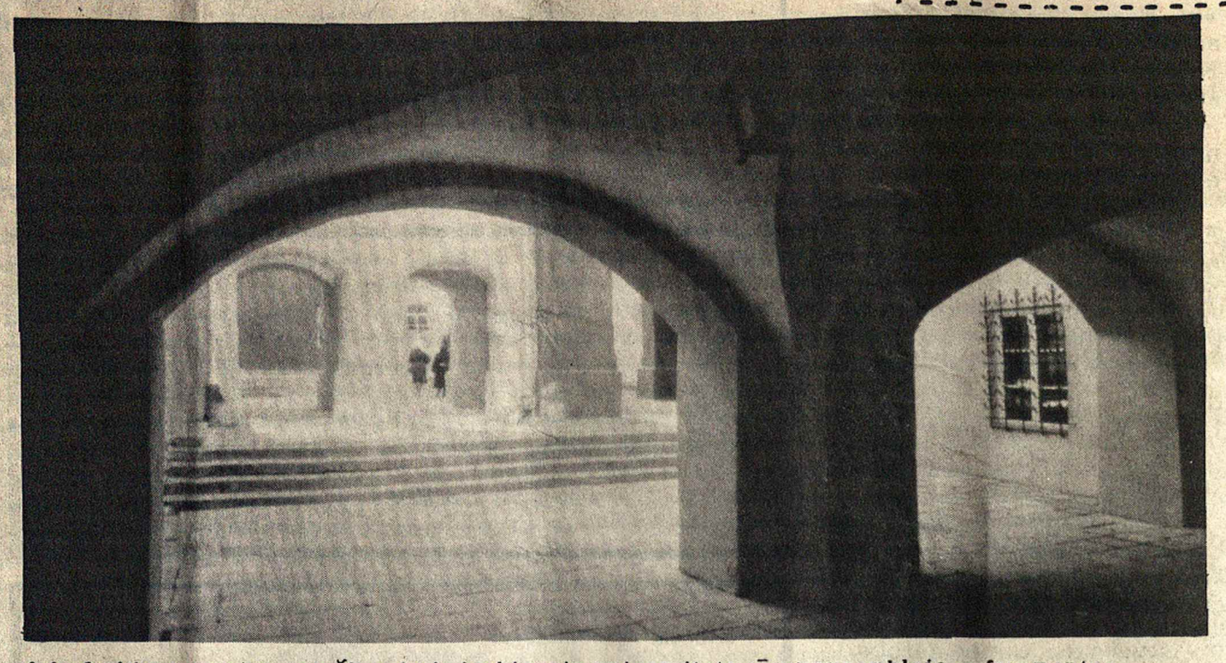

Arkadų kiemo — vieno mažiausių ir jaukiausių universiteto rūmų ansamblyje — fragmentas..

Smuglevičiaus salė — seniausia universitete. Freskomis ir paveikslais ją dekoravo žymus lietuvių dailininkas P. Smuglevičius (1745—1807). Dabar čia Mokslinės bibliotekos skaitykla.

Abi nuotraukos Juozo Polio.

SPECFONDAI TEBEVAGILIAUJA

Didžiųjų Lietuvos bibliotekų vedėjai paskelbė atvirą laišką "Literatūroje ir Mene" gegužės mėn. 27 d. laidoje, protestuodami prieš gaunamos iš užsienio literatūros cenzūravimą ar siuntimą į specfondus.

Prieš 1 metus didžiosiose Lietuvos bibliotekose buvo paskelbta, kad specfondais galės naudotis visi piliečiai. Bibliotekininkai nudžiugo, nes jiems pasidarė lengviau dirbti. Išeivijos spauda ir užsienio šalių informaciniai leidiniai buvo perkelti į fondus, kuriais galima buvo laisvai naudotis visiems. Draudimai skaityti, ką nori, buvo dalinai panaikinti.

Tačiau per porą paskutinių mėnesių iš užsienio gaunama literatūra cenzūros vėl žymima specialiais ženklais ir siunčiama į specfondus. Pav., JAV išleistos knygos: "Išvežtųjų lietuvių sąrašas: Stalino teroras 1940-1941", E. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje" ir "Igarkos Naujamiestis", S. Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose", skirtos Sibiro tremties metų atsiminimams, kai analogiškų pasakojimų pilna mūsų laikraščiuose ir žurnaluose, kai turime "Amžino Įšalo Žemę". Neramu dėl išeivijos lietuvių periodinės spaudos. Pastarųjų mėnesių įvykiai rodo, kad į specfondus vėl patenka "Aidų", "Akiračių", "Dirvos", "Tėviškės Žiburių" ir daugelio kitų laikraščių bei žurnalų atskiri numeriai. Ar visi skaitytojai galės skaityti "Draugą", "Varpą", "Laisvąją Lietuvą" ir kitus išeivijos periodinius leidinius?"

Toliau laiške yra iškeliami reikalavimai:

1. Reikalaujame, kad Vyriausioji valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdyba pagarsintų oficialius dokumentus, kuriuose nusakomi spaudinių atrinkimo į specfondus kriterijai.
2. Reikalaujame, kad siunčiamuose į specfondą leidiniuose būtų nurodomas ne cenzoriaus numeris, o pavardė ir atrankos kriterijus.

Bibliotekininkai pasiliko sau teisę informuoti visuomenę apie į specfondus atiduodamus spaudinius.

• Lietuvoje įsteigta Lietuvos - Šveicarijos draugija. Jos pirmininku išrinktas poetas Marcelijus Martinaitis. Draugija turės įvairias sekcijas.

• Apie šiurpius 1940-41 m.nusikaltimus Pažaislio miške rašoma ir "Komjaunimo Tiesoje" nr.112. Autorius S. Umbrasas. Nusikaltimų medžiaga perduota Respublikos prokurorui,kuris paskyrė pravesti tyrimą Kauno miesto prokuratūrai.

• D.PETRUTYTĖ ir M.KUCINIENĖ išvyko į Vilnių ir Kauną pravesti Vaikų Darželio Montessori auklėjimo metodų seminarų.

KĄ RAŠO LIETUVIS APIE AA GRUPĖS ĮSTEIGIMĄ LIETUVOJE

/Specialiame AA organizacijos leidžiamajame žurnale, minint 45 m. leidybą, š.m.birželio mėn. laidoje yra atspausdintas pasisakymas lietuvio iš VILNIAUS/:

JAUČIUOSI JAUKIAU PASAULYJE

" Mano vardas - Romas. Gyvenu Vilniaus mieste. Alkoholis įsiveržė į mano gyvenimą esant paaugliu, o pirmosios rimtos problemos pasireiškė man esant 24 metų amžiaus. Tuomet buvau studentu ir pradėjau suvokti, kad mano žinių troškulys buvo užgožiamas kitokio "troškulio". Tačiau aš vistiek pasitikėjau savimi ir ateitis atrodė būsianti šviesi.

Baigęs studijas, vedžiau ir kurį laiką man atrodė, kad alkoholio problemos nugrimzdo į praeitį kartu su viengungyste.

Tačiau netrukus aš vėl prasidariau entuziastišku barų lankytoju (jei taip galima išsireikšti). Mano polinkis į alkoholizmą vis didėjo ir metams bėgant, alkoholis atėmė iš manęs sveikatą ir laiką. Kiekviena mano pastanga atsiplėšti pasirodė bergždžia. Trumpi blaivumo periodai duodavo šiek tiek vilties, bet bendrai gyvenimas man ir mano šeimai tapo kankyne.

Visa tai truko 10 metų. Aš vis daugiau užsidariau savyje, depresija ir nepasitikėjimas savimi vis augo. Kentėjau dvasiniai ir fiziniai. Gyventi pasidaré nebeįmanoma. Vis dažniau galvodavau, kad reikia nusižudyti. Buvau vienišas ir atitrūkęs nuo savęs ir kitų.

Maždaug prieš metus aš pakeičiau darbą ir nauja aplinka man pagelbėjo atsipeikėti. Praeitą žiemą aš pasitariau su gydytoju ir nusprendžiau dar kartą bandyti mesti gerti. Patyręs psichologijos specialistas padėjo man atgauti dvasinę lygsvarą ir patarė susisiekti su AA grupe.

Parašiau laišką į Ameriką ir netrukus gavau atsakymą iš Washington'o, D.C., kartu ir knygelių apie šios organizacijos programą ir veiklą. Be to, mano draugas turėjo "Didžiąją Knygą", išverstą į lietuvių kalbą. Perskaičiau ją ir pasijutau nebe toks svetimas pasaulyje. AA narių grupė iš JAV šia vasarą lankėsi Vilniuje. Su dviem savo draugais juos pakviečiau į savo butą. Tai buvo puikus susitikimas. Tie AA nariai mus sustiprino ir taip gimė **pirmoji AA grupė Lietuvoje.** Ją sudarė 3 asmenys. Mes taip pat kartu su svečiais dalyvavome susirinkime viename medicininės priežiūros centre, kuriame dalyvavo gydytojai su gydomais alkoholikais. Mes oficialiai ,kaip grupė, susirinkome liepos mėn. 3 d.

Dabar mūsų AA grupę sudaro 15 žmonių, įskaitant 4 moteris. Susirenkame kartą į savaitę. Mes turime daug problemų, nes dar labai žali blaivybėje. Kartu skaitome "Didžiąją Knygą", diskutuojame savo programą ir dalinamės patyrimais.

Mes apsidžiaugėme susitikę lietuvių kilmės moterį iš Kanados, Eleną, kuri priklauso AA organizacijai 10 metų. Ji praturtino mus savo patyrimu.

Knyga "Dvylika Žingsnių ir Dvylika Tradicijų" dabar yra verčiama į lietuvių kalbą ir mes tikimės susitikti daugiau AA narių iš viso pasaulio.

Lietuvių AA grupė žengia pirmuosius žingsnius. Bandome išplėsti ryšius su kitais žmonėmis. Planuojame išspausdinti straipsnių laikraščiuose Lietuvoje apie AA ir jos tikslus. Galvojame apie koordinacinį centrą, per kurį susisiektume su kitomis grupėmis. Deramės su vyriausybe, kad duotų nuolatines patalpas AA veiklai.

Mūsų grupė tikrai didės ir tikiuosi, kad kiekvienas alkoholikas ras kelią į Dievą ir į laimėjimą. "Perestroika" ir demokratizacija, kuri prasidėjo mūsų krašte, leido prasiveržti lietuvių tautos atgimimui ir toks dvasinis atgimimas man yra neįmanomas be blaivybės.

Svajoju, kad kilni AA veikla ne tiktai pasieks širdis tų, kurie kenčia, bet ir laimės visuomenės pritarimą.

Leiskite išreikšti nuoširdžiausią padėką mūsų "krikštatėviams" - trims puikiems AA nariams: Charlie, Ted ir Bill. Jie mus "pakrikštijo" Vilniuje šią vasarą".

Pasirašo Romas O.

/vertė b.n./ Vilnius.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS. JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą **trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.**

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Daliui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30– 12 val. nakties
Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Nesijaudinkit, nebūsite tarp svetimų. Policininkas, į kurį Jūsų automobilis atsimušė, bus gretimoje lovoje".
NATIONAL ENQUIRER

10 POSAKIŲ, KURIŲ NEREIKIA SAKYTI ATOSTOGAUJANT

1. Aš galiu vandeny išbūti ilgiau, negu kiti.
2. Šitie grybai nėra nuodingi.
3. Aš nenudegu, tik paraustu.
4. Bandykite perplaukti šitą įlanką.
5. Dilgėlės? Jos man nieko nedaro.
6. Pažiūrėkime, kas yra po šituo supuvusiu kelmu.
7. Čia nebūtų tramplyno, jei vanduo nebūtų pakankamai gilus.
8. Šitame restorane ne tik labai skanus maistas, bet ir nebrangus.
9. Šito motorlaivio motoras puikiai veikia.
10. Jei pritrūksiu grynų pinigų, galėsiu pasinaudoti savo kredito kortele.
11. Mano automobilio padangos ir per vinis gali saugiai pervažiuoti.
12. Dar yra pakankamai gazolino, kad nereikėtų sustoti pakelyje. Galime ramiai važiuoti iki sekančio didesnio miesto.

* * *

Gamtos muziejaus lankytojas susidomėjo milžinišku dinozauro skeletu. Ieškodamas daugiau informacijos, jis užkalbino netoliese stoviniuojantį uniformuotą muziejaus tarnautoją.

– Ar galite man pasakyti, kiek tam skeletui metų?

– Galiu. Jam šiais metais sukanka šešiasdešimt tūkstančių ir penki metai.

- Iš kur jūs taip tiksliai žinote jo amžių?

- Kai aš prieš pemketą metų čia pradėjau tarnauti, jam buvo lygiai šešiasdešimt tūkstančių metų.

(Iš "Nidos" kalendoriaus).

NEPULKITE PANIKON, JEIGU ĮKLIUVOTE KELTUVE

Keltuvui įstrigus, daugelis puola panikon, tačiau baimė yra perdėta. Be abejo, tai nepatogi, erzinanti ir nuobodi situacija, bet ji nėra pavojinga, tvirtina ekspertai. Įstrigęs keltuvas-elevatorius- pats staigiai nenukris ir nėra jokios galimybės dabartiniuose keltuvuose uždusti.

Žmonės, kurie bando patys iš tokio keltuvo išsiveržti, nukentėti gali. Geriausia tokiu atveju - spausti aliarmo mygtuką ir laukti, kol atvyks pagalba. Pagal įstatymus, visuose rezidencinių ir prekybinių pastatų keltuvuose privalo būti įrengti aliarmo mygtukai. Naujausiuose keltuvuose yra įrengti ir pagalbiniai telefonai.

Deja, tokie geri įrengimai gali būti apgadinti vandalų arba perdažnu melagingu panaudojimu. Tokiu atveju reikia belsti į duris ir šauktis pagalbos.

" Svarbu išsilaikyti ramiai, nes retai kada keltuvas įstringa ilgesniam laikui", - sako specialistas Gordon Smith, Ontario Vartotojų Ministerijos darbuotojas. "Kiekvienas žmogus, išgirdęs aliarmo signalą arba pagalbos šauksmus, privalo tuč tuojau pranešti pastato tvarkytojui arba prižiūrėtojui (superintendent). Jie tuojau pat žinos, ką iškviesti ir specialistai visuomet greitai atvyksta.

Jeigu nėra pastato tarnautojų arba jeigu yra reikalinga skubi medicininė pagalba, reikia iškviesti gaisrininkus. Nebandykite patys gelbėti žmonių.

Iškvietus pagalbą, grįžkite prie keltuvo ir nuraminkite jame esančius",- pataria toliau G. Smith.

Bendrai imant,keltuvai yra saugiausia keliavimo priemonė, tačiau ir patys griežčiausi tvarkos ir elgesio įstatymai negali visiškai panaikinti žalos, kurią padaro vandalai.

Kanados vyriausybė yra išleidusi lankstinuką "A Guide to Elevator Safety". Jame paaiškinta vandalizmo veiksmai ir surašyti nuostatai, kada ir kokį pastebėtą defektą keltuve reikia pranešti pastato tvarkytojams.

Tokių lankstinukų galima gauti iš Consumer Information Centre, 555 Yonge Street, Toronto, Ont., M7A - 2H6, nurodant lankstinuko pavadinimą./Vertė **b.n.**/ / "Canadian Scene", Issue 1288, July 7, 1989/.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian - Canadian Foundation, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI, PALŪKANOS – LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

toronto

JURGIS JURGELIS-SĄJŪDŽIO KALBĖTOJAS IŠ LIETUVOS

Stepas Varanka

/pabaiga/

Suverenitetas ir Lietuvos TSR Konstitucija

Pagal Lietuvos Mokslų Akademijos 1972 metais išleistą Vilniuje lietuvių kalbos žodyną, žodis suverenitetas, reiškia: "Visiškas valstybės vidaus reikalų ir užsienio santykių tvarkymo nepriklausymas nuo kitų valstybių". Žodyne nepasakyta, kad suverenitetas ir nepriklausomybė yra tos pačios reikšmės terminai. Suverenitetas tai daugiareikšmis žodis. Ar jis reiškia pilną nepriklausomą valstybinę laisvę, nėra pasakyta.

Paruoštoje Lietuvos TSR konstitucijoje, pirmajame straipsnyje sakoma: Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika yra suvereni socialistinė teisinė valstybė, išreiškianti Lietuvos liaudies bendrą valią bei interesus.

Septintame skyriuje, 68 straipsnis skelbia: Lietuvos TSR–suvereni valstybė. Lietuvos TSR santykiai su TSRS ir kitomis suvereniomis tarybinėmis respublikomis grindžiami sutartimis.

Mišriai Lietuvos TSR ir TSRS kompetencijai priskiriami bendrieji gynybos, užsienio politikos ir sąjunginio biudžeto klausimai.

Konstitucijos projektą ruošiant, dalyvavo 59 deputatai, jų tarpe ir sąjūdžio atstovai, V. Landsbergis, J. Juzeliūnas, A. Juozaitis ir kiti.

70 straipsnis sako: TSRS įstatymai galioja Lietuvos TSR teritorijoje tik tuo atveju, jeigu jie neprieštarauja Lietuvos TSR Konstitucijai.

Rašančiam šį straipsnį visa tai atrodo paradoksas. Lietuva - suvereni valstybė, privalo laikytis kitos valstybės Konstitucijos. Kur čia savarankiškumas ir laisvė?

Pilietybė

Plietybės reikalai lietuvių tautai yra labai svarbu. Dabartinėje konstitucijoje Lietuvos piliečių teisės nėra aiškios, jos yra visur pinamos su TSRS. Lietuva neturi stiprių įstatymų dėl pilietybės. Susidaro Lietuvai pavojus, kad į jos teritoriją atvykstant nekontroliuojamam skaičiui svetimtaučių iš kitų respublikų, lietuviai savo žemėje gali tapti mažuma.

Pilietybės teisė yra labai sudėtinga problema. Tas teises apsaugo valstybė, kad į jos teritoriją nesiskverbtų nepageidaujamas kriminalinis elementas. 1979 metų TSRS konstitucija panaikino Lietuvos įstatymus dėl pilietybės.

Dabartiniai Lietuvos veikėjai pilietybės reikalu stengiasi išleisti naujus įstatymus.

Žmonės, kurie gyveno ir gyvena Lietuvoje iki naujo įstatymo paskelbimo turi teisę tapti Lietuvos TSR piliečiais. Piliečiu tapti numatomos tokios sąlygos: reikia Lietuvoje išgyventi 10 metų. Mokėti lietuvių kalbą žodžiu ir raštu. Neturėti kriminalinės praeities.

Antros redakcijos 1988. 11.11 dienos patobulintoje Konstitucijoje yra virš 30 straipsnių, liečiančių piliečių teises.

37 straipsnis, šeštame skyriuje, skelbia: "Piliečiai turi visas socialines, ekonomines, politines ir asmenines teises bei laisves, kurias skelbia ir garantuoja Lietuvos TSR Konstitucija ir tarybiniai įstatymai. Piliečiai, naudodamiesi teisėmis ir laisvėmis, neturi kenkti visuomenės ir valstybės interesams, pažeisti kitų piliečių teisių.

56 straipsnis skelbia, Lietuvos TSR piliečiai turi teisę apskųsti pareigūnų, valstybinių ir visuomeninių organų veiksmus ir reikalauti atlyginimą už padarytą neteisėtą žalą.

Čia ta proga kyla svarbiausias klausimas. Ar toji konstitucija bus pajėgi visiems žiauriai, neteisingai nuskriaustiems Lietuvos piliečiams grąžinti ir atstatyti jų prarastą gyvenimą ir suardytą sveikatą?

Ekonomija

Sovietų Sąjungos ir Lietuvos ekonomija po tiek bandymų metų privedė prie to, kad žmonės neturi reikalingiausių kasdieninių vartojimo produktų. Sovietų Sąjungos žmonės nerimauja. Imperijos vadas M. Gorbačiov'as buvo priverstas skelbti naujas idėjas.

Ekonominėje srityje reali išeitis yra likviduoti visus planinius rodiklius ir pereiti į savarankišką konkurencinę santvarką. Būtina pakeisti administracinius valdymo metodus.

Daug yra kalbama apie ūkinį savarankiškumą, tačiau priešiškos jėgos, kur tik pajėgia, stato įvairius kliuvinius.

Didžiausia problema yra tai, kad respublikų centralizavimas bemaž 90% perėjo Maskvos žinion. Respublikų ekonominės teisės Konstitucijoje yra apibrėžtos labai miglotai. Visi ekonomiją liečiantys klausimai yra siunčiami respublikoms iš Maskvos. Nėra atsižvelgiama į krašto pajėgumą, galimybes ir tinkamas sąlygas. Toji Maskvos ekonominė politika įrodė savo neefektyvumą. Šiandieną Sovietų Sąjungoje trūksta visko. Norint gerinti ekonominę padėtį, reikia suteikti respublikoms konstitucinį ekonominį suverenitetą.

Lietuvoje, diskutuojant ekonominį savarankiškumą, buvo iškeltas reikalas įvesti savo pinigų sistemą. Lietuvos TSR ekonominius reikalus 1989 m. svarstė ekonomikos instituto kolektyvas, vadovaujamas prof. dr. Kazimiero Antanavičiaus.

Prof. Antanavičiaus supratimu, jei ir toliau bus nustatomos planinės užduotys, atsižvelgiant į jų vykdymo laipsnį, vertinant ūkinės organizacijos darbo rezultatus, visi planiniai rodikliai pasirodytų blogi. Vadinasi, vienintelė tikra išeitis - likviduoti visus planinius rodiklius ir pereiti prie socialinės konkurencijos bei visiškos savarankiškų ūkinių prganizacijų ūkiskaitos.

Kaip matome, idėjų yra daug, tik klausimas, ar jas bus leidžiama įgyvendinti, vykstant persitvarkymui.

Lietuvos teisininkai, kurių dabar yra virš 800, atkūrė savo sąjungą, pradėjo nagrinėti LTSR Konstituciją - teisinės valstybės pagrindais. Lietuva yra valstybė, bet jos piliečių nėra, yra tik jos gyventojai.

J. Jurgelis, baigdamas savo pranešimą, pasakė, kad mes turime užauginti žiedą arba varpą, mes turime papuošti 20-tojo amžiaus civilizacijos lauką. Mes esame laisvi dvasia ir nepriklausomi dvasia, mintimis, galvosena, tačiau nelaisvi kūnu. Mes panašūs į daigą ir su viltimi žengiame prie savo tautos atgimimo. Sąjūdis skelbia moralinę Lietuvos nepriklausomybę.

Padėkos žodis.

Padėkos žodį tarė Lietuvių Namų Kultūrinės komisijos pirmininkas Vytas Kulnys, pasakydamas, kad šiandieną Sovietų Sąjungoje ir kituose kraštuose vyksta naujų kelių ieškojimas ekonominėje srityje.

"Lietuva, Latvija ir Estija siekia ne tik ekonominio atsipalaidavimo nuo Maskvos, bet ir suvereniteto, vedančio į nepriklausomybę.

Šiuose siekimuose Sąjūdyje ir Lietuvos Laisvės Lygoje yra įsijungę žymiausieji Lietuvos patriotai, sunūs ir dukros.

Jų tarpe yra ir šios dienos prelegentas Jurgis Jurgelis. Jiems mes visi esame dėkingi. Prelegentui Jurgeliui linkime sėkmės ir ištvermės tame garbingame ir sudėtingame darbo kelyje.

Grįžę tėvynėn Lietuvon, malonėkite paaiškinti mūsų tautiečiams, kad išeivija visuomet buvo ir yra su jais širdimi ir mintimis.

Ačiū Jums už paskaitą, kuri padės mums aiškiau suprasti dabartinę padėtį Lietuvoje".

Pirmininkas V. Kulnys taip pat pareiškė padėką visiems prisidėjusiems prie šios paskaitos organizavimo ir pravedimo: Kęstučiui Raudžiui, L. Balsienei L. Pocienei ir visoms kitoms ponioms. Paskaitai ir klausimams pasibaigus, kas norėjo, galėjo pasivaišinti kava ir sausainiais.

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 220 žmonių. Svečių knygoje pasirašė: 3 iš Vilniaus, 2 iš Šiaulių, 2 iš Kretingos, 3 iš Mažeikių, po 1 iš Kauno, Zarasų, Telšių, Jonavos; V. Sužiedėlis iš Bostono, A.R. Ankai iš Whitby, Ont., H.S.Butkevičiai iš Oshavos, D. Matulionis iš Reno, Nevada, A. Motskus iš Cleveland'o, O. Poderys iš Sudbury.

• Norintieji vykti autobusu į LIETUVIŲ NAMŲ- ATŽALYNO **gegužinę, liepos mėn. 9 d., sekmadienį,** registruojasi LN raštinėje ir "VILNIAUS" rūmuose pas **A.Vaičiūną.**

Autobusas išvažiuos nuo LN **1:30 val.p.p.** ir nuo "VILNIAUS" rūmų **1:35 v.p.p..** Į Torontą sugrįš tarp 7-8 val.vakaro. **Kelionė nemokama.**

• Primenama, kad elektroniniai ar scenos apšvietimo patarnavimai LN bus suteikti su sąlyga, kad lietuvių organizacijos **praneš LN vedėjui nors dvi savaites PRIEŠ renginį.**

Visi šie patarnavimai yra pavesti Kazimiero Juzumo atsakomybei, kuris jau 13 metų tvarko ir taiso elektroninę sistemą.

• **Lietuvių Slaugos Namams aukojo:**

- A.a. ANTANO ŠTUIKIO atminimui: $100,- Stasė Štuikienė; po $50,- Velionio kaimynai: Gray, Tindall, Steinhoff, Richardson, Wojcik, Ridgeway, Hufnagel: $ 20,- I. Vybrienė.

Iš viso statybos fonde yra $ **128,842.08.** Aukos priimamos PARAMOJE sąsk:**8711,** PRISIKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVE sąsk: **155332.17** ir TALKOJE sąsk.**4259.**

• Sol. VACLOVAS VERIKAITIS su žmona Elena išvyksta vienam mėnesiui Australijon. Ten jis turės progos duoti 3 koncertus, kuriuos jam suorganizavo lietuviai Ramovėnai Australijoje.

Ottawa

PAGERBĖ MOKYTOJĄ ALĘ PAŠKEVIČIENĘ

KLB Ottawos Apylinkės valdyba, surengusi Motinos Dienos minėjimą ir tuo pačiu baigiant Vinco KUDIRKOS Lituanistinės Mokyklos mokslo metus, pagerbė ir nuoširdžią šios mokyklos vedėją Alę Paškevičienę, išdirbusią 22 metus. Jos dėka eilę metų, mokslo sezonui baigiantis, buvo išleidžiamas ir moksleivių bei pačios vedėjos kūrybos leidinys TRUPINĖLIAI.

Tėvų Komitetas įteikė mokyt. Alei Paškevičienei lietuvišką juostą, surengė pagerbtuves, KLB Švietimo Komisijos p-kas Algirdas Vaičiūnas paskyrė dovaną-tautodailės knygą, o LTI valdybos vardu sveikino jos p-kė Irena Meiklejohn.

Buvusi vedėja, mokytoja ir mažiesiems veikaliukų kūrėja buvo apdovanota gėlėmis.

GANANOQUE

• Š.m.birželio men.21 d. THE REPORTER vietos laikraštis atspausdino Ann Linscott išsamų straipsnį apie Gananoque miestelyje neseniai įsikūrusią tautodailininkę Aldoną Veselkienę. Reporterė aprašo gana plačiai Aldonos veiklą audimo srityje, žavisi jos įsigytuose namuose iškabintais audiniais ir paveikslais, pažymi, kad ji Chicagoje įsteigė Lietuvių Tautodailės Instituto skyrių ir kad centro steigėjai yra jos giminės dail. Antanas ir Anastazija Tamošaičiai.

Korespondentė stebisi Aldonos Veselkienės kantrybe, užgiria jos svetingumą, supratingai atsiliepia apie savos kultūros puoselėjimo svarbą, ypač, kai Rusijos komunizmas stengiasi tai panaikinti visuose užimtuose kraštuose.

Straipsnį iliustruoja didelė Aldonos Veselkienės nuotrauka prie jos audinių.

Žinome, kad Aldonai gerai seksis naujoje vietoje, nes apylinkėse yra ir daug kanadiečių, besidominčių audimo ir kitokiu folkloriniu menu.

b.

A † A

AUGUSTINUI KUDŽMAI

mirus,

Jo žmonai ELEONORAI, dukroms : VIDAI ir REGINAI, sūnui ALGIUI gilią užuojautą reiškia –

Birutė ir Kazimieras VILČINSKAI.
Ottawa.

A † A

JUOZUI ŠARAPNICKUI

mirus,

brolį ALEKSĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

AUGUSTINAS ir ONA MYLĖS
Montreal.

Mielam Vienminčiui

A † A

JUOZUI ŠARAPNICKUI,

partizanui, kariui, lietuviškos spaudos bendradarbiui ir Visuomenės Veikėjui mirus, liūdesio valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą jo broliui ALEKSANDRUI, o taipgi Velionio giminėms, rusų okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems.

Mes sykiu su Jumis liūdime –

Stasė ir Antanas KENSTAVIČIAI,
Hope, B.C. Canada.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius
9¾% už 6 mėn.term.indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
9¾% už 2 m. term. indėlius
9¾% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10¾% už 2 m. GIC invest. pažym.
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10¾% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¾% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 13%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13¼%
2 metų 13%
3 metų 13%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11¾%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 72 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 9½%
180-185 d. term. ind. 9¾%
1 metų term. indėlius .....10 %
2 metų term. indėlius .....10 %
3 metų term. indėlius .....10 %
1 metų GIC-met. palūk. .. 11¼%
2 metų GIC-met. palūk. .. 11 %
3 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
1 metų GIC-mėn. palūk. ...10 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11¼%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10¾%
Specialią taup. s-tą ..... 8 %
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk ... 9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo ..... 13 %
Sutarties paskolas nuo ..... 13 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13¼%
2 metų ..... 13 %
3 metų ..... 13 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 11¾%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 41 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTO.JO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

chicago

Lietuvos dviratininkų delegacijos vadovų susitikimas su Čikagos lietuvių sporto ir visuomenės veikėjais. Sėdi: Lietuvos gen. konsulas V Kleiza , A. Kukšta, A. Kleizienė, V. Širvinskas, Br. Juodelis, S. Smalys. Antroje eilėje matomi: Ed. Šulaitis, L. ir prof. Stukai, P. Petrutis ir kt.

Nuotrauka Z. Degučio

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS LIETUVOS DVIRATININKAIS

Lietuvos dviratininkų delegacija, kuri JAV-se viešėjo nuo gegužės mėn.24 -birželio mėn.21 d., čia sukėlė didžiulį susidomėjimą. Sportininkai iš Lietuvos daugelyje vietų buvo dėmesio centre ir pelnė daugelį apdovanojimų, prizų. Mūsiškiai rungtyniavo Allen town'e, Sommerville, Indianopol'yje, Philadelphijoje ir kitur.

Jie turėjo rungtyniauti ir Chicagoje, bet dėl rengėjų nesutarimo, dviratininkų pasirodymo čia neįvyko. Tačiau, kelių žmonių pastangomis buvo sudaryta proga į Chicagą atvykti bent dviratininkų delegacijos vadovams: Lietuvos Kūno Kultūros ir Sporto Komiteto pirmininko pavaduotojui A. Kukštai, Lietuvos Dviratininkų Federacijos ats. sekretoriui S. Smaliui ir dviratininkų sponsoriui, BANGOS gamybinio susivienijimo direktoriaus pavaduotojui V. Širvinskui.

Svečius iš Indianopolio atvežė buvęs čikagietis, sporto entuziastas, dabar besidarbuojąs tame mieste, R. Genčius.

Svečiams iš Tėvynės, Chicagoje pavyko tik trumpai susipažinti su taip vadinama pasaulio lietuvių sostine ir čia gyvenančiais tautiečiais.

Pagrindinis susitikimas su vietos lietuvių organizacijų atstovais buvo "Seklyčios" restorane birželio mėn. 9 d. vakare.

Susėdus prie valgiais apkrautų stalų ir šiek tiek pasivaišinus, į susirinkusius prabilo Algimantas Kukšta, kuris trumpai papasakojo apie Lietuvos sportininkų ir jų komandų laimėjimus tiek Tarybų Sąjungoje, tiek visame pasaulyje. Jis paminėjo ir apie 1991 m. planuojamas IV Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes ir ragino jose dalyvauti. Jis taip pat paminėjo ir apie planuojamas Baltijos sporto žaidynes, kurios bus skiriamos aplinkui Baltijos jūrą išsidėsčiusioms valstybėms. Pirmosios tokios žaidynės turėtų įvykti **1993 m. Estijoje.**

Taip pat trumpai į susirinkusius prabilo ir Vidmantas Širvinskas bei Saulius Smalys.

Svečiai iš Lietuvos susirinkusius apdovanojo lietuviškais suvenyrais bei tautine atributika. Lietuvių Bendruomenės organizacijos atstovas Bronius Juodelis priėmė Lietuvoje išaustus du gražius moteriškus tautinius kostiumus, kuriuos svečiai prašė perduoti Chicagos jaunosioms šokėjoms.

Iš čikagiečių tarpo kalbėjo MARGUČIO Radijo programos vedėjas, buvęs sporto darbuotojas Petras Petrutis, gen. konsulas V. Kleiza, "Pasaulio Lietuvis" žurnalo redaktorius Br. Nainys, ir kt.

Pora valandų buvo praleista jaukioje, lietuviškoje nuotaikoje ir pasidalinta įvairiais įspūdžiais. Reikia pažymėti, kad svečių tarpe matėsi iš JAV Rytų atvykę tenykščiai lietuvių veikėjai - Loreta ir prof. Jokubas Stukai, kurie dviratininkus gražiai paglobojo Sommerville ir apylinkinėse vietovėse.

Trumpam svečiai buvo sustoję ir LITUANICOS futbolininkų užeigoje, kur ne taip jau seniai viešėjo ir jaunieji futbolo žaidėjai iš Lietuvos. Užsuko ir į MARGUČIO raštinę, kur P. Petrutis su S. Smaliu pravedė pasikalbėjimą, kurį vėliau perdavė radijo bangomis.

Išvykstant dviratininkų delegacijos vadovams į Indianapolį, palinkėjome dviratininkams geros sėkmės ir toliau garsinti mažos mūsų visų Lietuvos vardą ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje.

E. Šulaitis

CHICAGOS "LITUANICA" BAIGĖ SEZONĄ

Futbolo komanda LITUANICA baigė futbolo pirmenybių pavasario rungtynių ratą ir dabar atostogaus. Žaisdama "Metropolitain" lygos I divizijoje mėlynojoje sekcijoje, mūsiškių vienuolikė iš 9 rungtynių laimėjo 5 ir du kartu sužaidė lygiomis, 2 kartu pralaimėjo. LITUANICA surinko 12 taškų ir turi 23-11 įvarčių santykį.

Paskutinėse pavasario rato rungtynėse prieš "Pegasus" komandą, mūsiškius lydėjo nesėkmė ir pralaimėjo net 5-1, nežiūrint, jog pirmasis kėlinys baigėsi be įvarčių- 0:0. Tačiau po pertraukos įvarčiai prapliupo, kaip niekada anksčiau. Žinoma, varžovai buvo stiprūs: pirmenybėse ėjo be pralaimėjimo, tik su vienomis lygiosiomis. Bet tokio pralaimėjimo vis tiek nebuvo tikėtasi.

Tačiau, pagal surinktus taškus, LITUANICA laikosi neblogai ir savo sekcijoje užima II vietą. Reikia manyti, jog rudens rate gal net sugrįš atgal į I-ąją.

Pirmenybių pertraukos laiku - liepos mėn. 30 d. Pasaulio Lietuvių Centre LITUANICA rengia turnyrą, kuriame pasirodys klubo jaunių, veteranų ir vyrų komandos, o taip pat ir kviestiniai svečiai. E.Š.

montreal

NUO KIEL'io KANALO IKI ŠV.LAURYNO UPĖS

Išeivių lietuvių tarpe yra nemažai stebėtinai patvarių savo įsipareigojimuose, dešimtmečiais ištvėrusių asmenų. Tokių mums reikėjo, reikia ir reikės, jeigu ir toliau neprarasime meilės Tėvynei, mūsų kultūrai ir lietuviškos savigarbos idealams.

Tokių pareigingų, su malonumu besidarbuojančių žmonių mums reikia visose mūsų kolonijų veiklos srityse: paprastuose, kasdienybės reikaluose ir kitokiuose, ne taip kasdieniškuose darbuose. Kaip be vienokių, taip ir be kitokių apsieiti negalime.

Daugelis darbuotojų veikia išeivių parapijose. Montrealyje Antanas Čepulis, pradėjęs kukliai darbuotis nuo vaikystės savo kilimo vietovėje Šakiuose, išeivijoje buvo vienas iniciatorių - kartu su agronomu Stasiu Juozapavičiumi - **Kiel-Friedricksort** išeivių stovykloje, steigiant ten lietuvių bažnytinę misiją.

Reikėjo pasirūpinti patalpa. St. Juozapavičius gavo per UNROS direktorių vieno erdvaus barako galą. Tabernakulį parūpinti teko Antanui Čepuliui ir kun. R.Krasauskui. Jiedu susirado vieną vokietį stalių, kuris sutiko tą darbą padaryti.

Esamomis sąlygomis buvo stengtasi altorių kaip galima gražiau įrengti. Jis buvo pavadintas Aušros Vartų altoriumi.

Šioje DP stovykloje tarpe visokių kitokių pareigų, Antanui Čepuliui teko būti misijos komiteto pirmininku, dokumentų saugotoju, kasininku, nes ir pastovaus kunigo nebuvo. Tapo A. Čepulis ir zakristijonu.

Pamaldos vykdavo kas sekmadienį. Po kiek laiko gautas ir pastovus kunigas Antanas Vilkaitis.

Atėjo laikas vėl iškeliauti. Šį kartą su dauguma šios stovyklos gyventojų A. Čepulis su žmona Marcele nusprendė pasukti į Angliją.

Lietuvių misijos knygos, mišių rūbai ir atributai buvo atiduoti vokiečių klebonui.

Anglijoje, išgyvenus 4½ metų, A. Čepulis dirbo ūkyje ir tekstilės įmonėje, o 1951 m. Antanas ir Marcelė Čepuliai atkeliavo Kanadon, į Montrealį.

Tada Willibroard gt. lietuvių parapijai priklausė naujieji ateiviai. Čia A. Čepulis talkininkavo įsteigtai AV parapijai, o nuo 1974 m. įėjo į šios parapijos komitetą, kuriame dirba įvairiose pareigose, įskaitant ir pirmininko, jau 12 metų.

1988 m.Lietuvoje nuostabiu būdu suplevėsavo mūsų tautinės vėliavos. AV Parapija savosios tautines vėliavos dar nebuvo įsigijusi ir Parapijos Komiteto pirmininkui Antanui Čepuliui atėjo galvon mintis tokią vėliavą parapijai įteikti. Posėdžio metu tas pasiūlymas buvo svarstomas ir vienbalsiai priimtas.

Pasirodė, kad vėliavą siųsdintis iš Toronto nereikėjo, nes L.K.Mindaugo Šaulių Kuopa turėjo atliekamų, ir vieną jų perleido AV Parapijos reikalams. Komiteto narys Vl.Žitkus parūpino vėliavai kotą. Taip š.m.kovo mėn. vėliava buvo pašventina ir įteikta AV Parapijai.

Pradedant odisėją nuo Šakių-Lietuvos, Kiel'io-Europos iki Verduno prie Šv.Lauryno upės - Kanados, Antanas Čepulis pašventė daug nuoširdaus darbo lietuvių parapijiečių reikalams, nevengdamas talkininkauti ir kitiems lietuviškiems renginiams. Jam dėkinga ir "NL" Redakcija, kurios valdybon jis įeina, rūpinasi ūkiškais pastato reikalais ir talkininkauja laikraščio ekspedijavimui. **b.n.**

Kiel–Friedricksort lietuvių DP bažnytinis komitetas: agr. St. Juozapavičius, A. Čepulis, kapelionas Just. Steponaitis, zakr. R. Antanavičius ir Darius Lapinskas – klapčiukas, dabar kompozitorius.

Taip atrodė lietuvių stovyklos altorius, ruošiamas pamaldoms A. Čepulio.

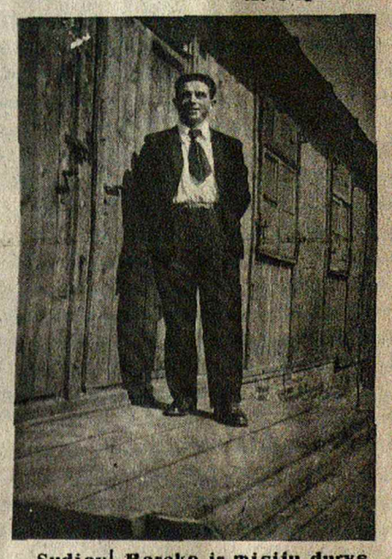

Sudiev! Barako ir misijų durys užrakintos, – sako A. Čepulis.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

– įsikūręs nuosavuose namuose –

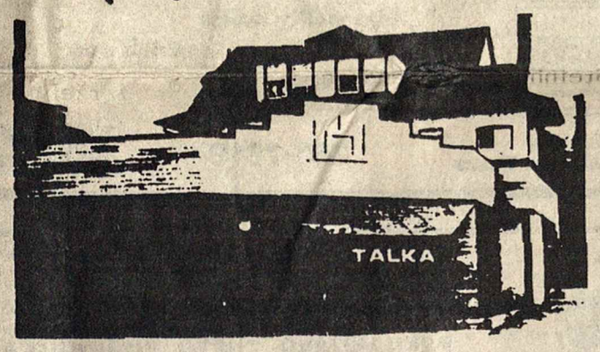

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas	15,5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m.	13,5%
kasd.pal.taupymo s-tą ..	7%	nekiln. turto pask. 3 m.	14%
90 dienų indėlius	9.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	11.5%	*Nemokama narių gyvybės draudą pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
1 m. term. ind.mėn.pal.	11%	*ir asmeninių paskolų draudą iki $25.000.*	
3 m. term. indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	11.5%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais – nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-80e AVENUE, LaSalle

365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle

365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard

766-2667

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BURRAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.

iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. Chateauguy, Que. 5784 Verdun Av Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

MIRUSIEJI:

• BALSIENĖ (DI LALO) MARY, 68 m. mirė. Liko 3 sūnūs, brolis ir kiti artimieji.

Palaidota Notre-Dame des Neiges kapinėse.

• TAPARAUSKIENĖ JENNY, 71 m. amžiaus, mirė ligoninėje po trumpos ligos.

Liko vyras Mykolas, 2 sūnūs su šeimomis, 3 seserys. Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• **Tautos Fondui aukojo:**
$100,- Č. Januškevičius
$25,- V.Žilinskas.
Nuoširdžiai dėkoja
Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

• **"Lietuvių Burės Atlante" sąskaiton** įnešė $ 50,- A. Jurjonas.

Jachtoms laimingai pasiekus Amerikos krantus, jų sutikimui tuojau pat iš Montrealio aukojusių lietuvių buvo persiųsta **$500.**

Vėliau įneštos aukos bus atitinkamai persiųstos. Taip ir Montrealio lietuviai bus prisidėję prie šio istorinio buriuotojų žygio.

MŪSIŠKIAI UNIVERSITETUOSE MONTREALYJE

Malonu pasidžiaugti, kad lietuviai studentai gerai pasirodė šių metų universitetų baigimo proga.

McGILL Universitete tiksliuosius mokslus (biologiją it kt.) baigė **Brigita Gražytė,** chemijos inžineriją - **Audra Verbylaitė** ir kalnų inžineriją - **Andrius Dasys.**

CONCORDIA Universitete humanitarinius mokslus šiemet baigė: **Loreta-Kristina Dainiūtė, Laima Jeanne Pawlovski, Lindsey Sean Oss(Ūsaitė)** ir **Danius - Tomas Piečaitis.**

Keturiuose "Concordia University Magazine" puslapiuose atspausdintas išsamus straipsnis apie dvi ypatingai gabias lietuvaites, seseris Gudaites. Kristina Gudaitė Murphy turi doktoratą iš psichologijos ir dirba Niagara Falls, Ont. ir dr. Virginija Gudaitė-pasižymėjusi širdies ligų specialistė-chirurgė. Apie ją plačiau rašėme "NL" puslapiuose.

• **A.a. Augustino Kudžmos atminimui,** vietoje gėlių, ONA VILENIŠKIENĖ iš Bostono, aukoja $50,- "Nepriklausomai Lietuvai". Užuojauta našlei **Lionei ir jos šeimai.**
Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

Antanas Čepulis AV Parapijos bažnyčioje su pašventinta trispalve.
Nuotr. A. Kalvaičio

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA
LIEPOS 23 d. SEKMADIENĮ
KVIEČIA Į TRADICINĘ ŠAULIŲ

GEGUŽINĘ,

kuri šiais metais ruošiama
ST. IR G. RIMEIKIŲ VASARVIETĖJE
RIGAUD BAY , Celine St. (Žiūrėk planą apačioje)

Visi maloniai kviečiami dalyvauti !

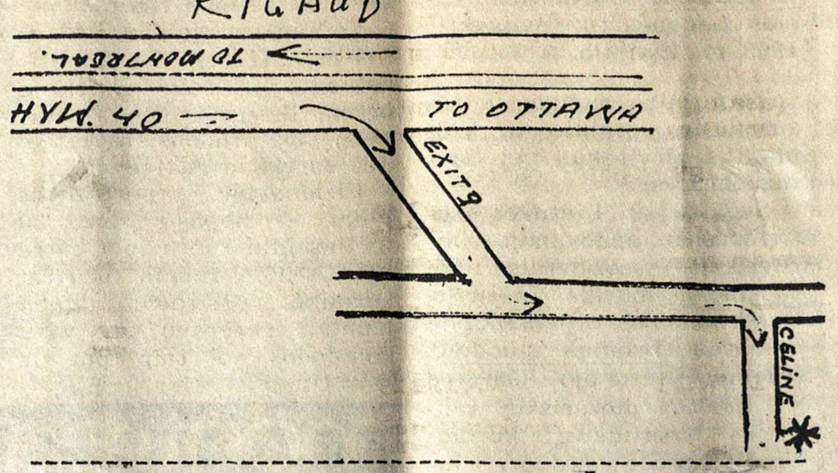

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:
M. Šniuolis, A. Paukštaitienė (2 m.), Mme P. Lecours (2 m.), O. Ilevičienė, A. Danaitis, A. Šalčius, P. Česnulis, St. Vyšniauskas, R. Pališaitis, A. Janušas, V. Keturakis (2 m.);

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:
Po $ 5,- J. Paulaitis, A. Mecelis, J. Jocas, W. Gentemann;

"NL" PRENUMERATĄ IR AUKĄ:
$ 8, - (2 m.), H. Bajalis;

AUKOS:
$ 50,- Kornelija Jagminienė, savo vyro a.a. Juozo Jagmino **10 metų atminimui;** $ 20,- P.Alekna; $ 15,- Išganytojo Parapija; $ 10,- K.Daunys.
VISIEMS - nuoširdžiai dėkojame. "NL"

Momentas iš "Armonikos" koncerto Montrealyje. Nuotr. A. Piečaičio.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas-virš $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS	11 %		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sąsk. ..	6 %
1 metų.....	10 %	Taupymo su gyv. draud.....	5¾ %
180 d.- 364 d.	9¾%	Taupymo kasdienines sąsk..	5½ %
120 d. - 179 d. ...	9½%	Einamos sąskaitos.....	4½%i
60d. - 119 d.	9¼%	RRIF - RRSP-term.	11 %
30 d. - 59 d.	9 %	RRIF - RRSP-taup.	6½ %

IMA UŽ:
Nekiln. turto - nuo 12¾% Asmeninės - nuo 13%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS
Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, **Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.**

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.
Dodge CHRYSLER
* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas
Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks
366-7818
1060 Lapierre coin La Vérendrye

Member Foto M.L.S. SISTEMA
D.N BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS C. I. B.
Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355
GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6
ALBERTAS NORKELIŪNAS , B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

PARDUODAMAS
suvalkietiškas tautinis drabužis iš Lietuvos.
Tel.: 744-4543.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel : 662-1177

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P 2C6
TEL: 366-5484

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN. P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÛTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS : John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE , Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430